СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 100. Джерзі Сити, Н. Дж., вівторок, 25-го травня 1943. No. 100. Jersey City, N. J., Tuesday, May 25, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ВІДЗНАЧУЄ УКРАЇНСЬКУ ОРҐАНІЗАЦІЮ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗА ЗАКУП ВОЄННИХ БОНДІВ

ФИЛАДЕЛФІЯ, — Українське Будівельно-Позичкове Товариство, яке є державною аґенцією продажу воєнних бондів, одержало від воєнно-фінансового комітету Департаменту Скарбу почесну грамоту (Гонор Аворд Сертифікейт) за продаж воєнних бондів в часі другої державної позички.

Це товариство, як подає його секретар д-р В. Ґалан, продало в квітні воєнних бондів на суму поверх 110,000 долярів, чим здобуло рекорд між усіма будівельними товариствами стейту Пенсилвенія. Від початку війни, ця наша аґенція, як подає його секретар, продала воєнниж бондів на суму поверх 450 тисяч долярів.

ВСІ КОРАБЛІ ЗАТОПЛЕНІ В ПЕРЛ ГАРБОР НАПРАВЛЕНІ.

ПЕРЛ ГАРБОР.—Кореспондент „Ню Йорк Таймсу Р. Трумбол подає з Перл Гарбор, що 19 кораблів, затоплених японцями в Перл Гарбор, направлено і всі вони, кромі пятьох, виїхали на море власним тягом. Добуттям і направою кораблів цьої „найбільшої о історії морської інжінерії", каже Трумбол, заряджував адмірал В. Р. Фарлонґ.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПРОТИ ФАШИЗМУ ТА КОМУНІЗМУ.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — На зборах злученого робітничого комітету юній Американської Федерації Праці, Конгресу Індустріяльних Орґанізацій рішено, що „член, котрий належить до орґанізації, яка визнає фільософію тоталітарного уряду, не може бути вибраний урядником Злученого Робітничого Комітету. Коли ж один з приявних заявив, що таке становище, це „поличник нашому аліянтови", йому відповів предсідник Шварц, що Злучений Робітничий Комітет „пятнує усі тоталітарні форми правління".

БОМБОВИК РОЗБИВ ПІДВОДНУ ЛОДНУ.

ВАШИНҐТОН. — Лютенант Ґордон Р. Фліс одержав нагороду Дістінґвішт Флайінґ Крос за розбиття німецької підводної лодки на Карібськім морю.

Як подано в звіті фльотної команди, лютенант Фліс заатакував підводну лодку своїм бомбовиком, ушкодив її та тим вратував цілий ряд кораблів з конвою. Ушкоджену лодку затопили відтак воєнні кораблі.

СЕКРЕТАР ФЛЬОТИ НАКС ПРОТИ ПОСПІШНОЇ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ.

БЕТАНІ (Вест Вірджінія). — На закінченню шкільного року в Бетані Каледж секретар Фльоти Ф. Накс заявився проти поспішної демобілізації по теперішній війні, бо тим ми спричинилиб хаотичні відносини в краю та втратили ці демократичні основи, за які тепер боремося.

Під сучасну пору — казав секретар Накс, в 400 каледжах вишколюється 80,000 студентів для нової фльоти.

СТРАЙКАРІ ВЕРТАЮТЬ ДО ПРАЦІ.

ДІТРОЙТ. — Страйкуючі робітники юнії Автомобілевих Робітників переголосували, щоби закінчити страйк в фабриках Крайслер Корпорейшен. Рівночасно вони віднеслися до Воєнної Ради Праці полагодити як найскорше їх прохання створити в Крайслер Корпорейшен безсторонний роземний суд. Комісія Воєнної Ради Праці вже покінчила свій розгляд страйку та переслала звіт до Вашинґтону.

АКРОН (Огайо). — Частина страйкарів юнії Юнайтед Робер Воркерс, вернула до праці у фабриці Дженерал Тайер енд Робер Компані. В трьох інших гумових фабриках страйк продовжується.

ТРАНСПОРТОВИЙ ПАЙОК ҐАЗОЛІНИ В СХІДНІЙ ОКРУЗІ ОБНИЖЕНО НА 40%.

ВАШИНҐТОН. — Офіс Оборонної Транспортації Цін подає, що продовженням ґазолінових купонів Т для троків аж до 25 липня ц. р. та обмеженням автомобілевих купонів А, В і С вдасться защадити денно, в тринайцятьох східних стейтах, 50 тисяч бочок ґазоліни. Рівночасно у стейті Пенсилвенія поліція та урядники Офісу Адміністрації Цін задержали для контролі в неділю, 23. ц. м., 10 тисяч автомобілів. З цього 3 тисячі автомобілевих власників стане під суд за невиконання наказу в справі поїздок автами для приємности.

НАЙБІЛЬШИЙ В ІСТОРІЇ БУДЖЕТ ДЛЯ АРМІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Зараз по одноголосній ухвалі в палаті репрезентантів буджету для фльоти, президент Рузвелт зажадав від Конґресу ухвали буджету для армії на суму 72 біліони долярів. Це, як кажуть, найбільша сума гроша, яку колинебудь видано на армію протягом одного року.

Британський Премієр Продовжує Наради з Воєнними Експертами

ВАШИНҐТОН. — Премієр Чорчил, котрий тепер живе в Білому Домі як ґість президента Рузвелта, відбув наради з ґенералом Шенолтом, головнокомандуючим 14. летунською командою в Китаю; адміралом Е. Дж. Кінґом, головнокомандуючим нашої фльоти, ґенералом Б. Сомервелем, командуючим постачанням армії, та з представниками британської воєнної місії.

ПОВІНЬ ЗАЛЛЯЛА ТРИ СЕРЕДНЬО-ЗАХІДНІ СТЕЙТИ

КЛАРІВІЛ, (Мезурі). — Ассошіейтед Прес подає, що води рік Місісіпі, Вабаш та Ілінойс прорвали водні тами та заляли великі простори фармерської землі.

У Кларівіл, Мезурі, вода прорвала цементову таму та заляла 23 тисячі акрів землі.

У Бирдставн, Ілінойс, де вода заляла місто, стейтова міліція та Червоний Хрест вивезли 3,700 людей з загрожених місць.

У Вінсенс, Індіяна, ріка Вабаш заляла 55 тисяч акрів землі.

В Пеорії, Ілінойс, замкнено кілька фабрик, залятих водою.

ПРОПОНУЮТЬ МІЖНАРОДНИЙ ХАРЧОВИЙ БАНК

ГАТ СПРІНҐС, ВА. — Р. Ло, предсідник британської делеґації на Харчеву Конференцію, яка відбває тут тепер свої наради, подав плян створення міжнародного харчевого банку. Цей банк, — каже він, в добрих роках збиравби надвишку поживи та приділював її там, де є недостача харчів. Рівночасно він пропонує, щоби приняти загально думку за збільшення продукції, очевидно під наглядом держави.

Коли американська делеґація обстоює думку, що Харчова Конференція повинна заниматися виключно плянуванням харчової продукції на дальшу мету, то британська делеґація каже, що негайна поміч поживою для Европи в міру звільнення її від німецької окупації є так тісно звязана з повоєнною розбудовою, що її теж треба розглянути тут. До питань міжнародної торговлі, виміни, та інвестицій можна скликати інші конференції в близькій будучности.

Розвязання Комінтерну Далі Великою Сензацією і Загадкою

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — Комуністичний Інтернаціонал (Комінтерн, або Тредій Інтернаціонал) перестав існувати наслідком проголошення ухвали його екзекутивного комітету, повзятої на нарадах 15. травня в Москві, щоби запропонувати всім секціям Комітерну, що існують по різних краях, щоби розвязались. Отже з цього виходилоб, що в будучині комуністичні партії по різних краях малиб уже вести працю без вказівок чи наказів з боку Комінтерну. Без огляду на це, як хто ставиться до цього кроку советського уряду, що його зроблено, як тут кажеться, на те, щоби зблизити Совети доАліянтів, з в першу чергу Злучені Держави та Анґлію до Советів, так є, що цей крок Советів найбільше заскочив Німеччину, де пропаганда в першій хвилині не знала, що властиво сталося і як на це зареаґувати. В самій Швеції назагал є такої думки, що цей крок Советів є ударом в бік Гітлера та поступом вперед, але що з цього вийде, покаже практика, себто те, як це виглядатиме в дійсному життю.

ПРОТИ-КОМІНТЕРН БУДЕ ДАЛІ ІСНУВАТИ

БЕРН (Швайцарія). — Як німці очунялись з несподіванки з розвязанням Комінтерну, то поставились до цього так, що ніби не наступила ніяка зміна, бо розвязання ніби наступило під натиском президента Рузвелта. Ось тому війна з большевизмом буде далі продовжувана, а ті держави, що входять в склад Анти-Комітерну, далі будуть в союзі. Таке подає кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, кажучи, що націсти голосять, що екзекутивний комітет Комінтерну далі існує в Москві, як теж далі існують його секції, а розвязка наступила на те, щоби вторувати таким чином дорогу до повстання Четвертого Інтернаціоналу, що панував би над цілою Европою.

СТРАТЕҐІЯ АЛІЯНТІВ ДОБРЕ ОБДУМАНА І ЕЛЯСТИЧНА

ЛОНДОН. — Ґен. Джейкоб Л. Діверс, командуючий американськими силами на европейськім воєнім терені, каже, що в Вашинґтоні повзято знову далекосягаючі воєнні рішення. При тому зазначує, що през. Рузвелт та Чорчил мають уже віддавна точний стратеґічний плян, добре обдуманий знавцями і обхоплюючий цілу земну кулю, але це такий елястичний плян, що завжди можна в ньому поробити певні зміни, відповідні до хвилевої воєнної чо політичної ситуації. Але, підкреслив ґенерал, в тому пляні є передбачена ціла війна на всій землі. Тому американці можуть бути спокійні, коли іде про Пацифік.

ТЕЖ РОБІТНИКИ. Ці чотири малі китайці вибираються помагати старшим у пільних роботах, виїздять у поле на бику з породи буйволів, що знаменито надаються для праці на мокрих полях, на яких гарно родиться риж.

ОСТАНКИ ЯПОНСЬКОЇ ЗАЛОГИ НА АТТУ ЩЕ СТАВЛЯТЬ СИЛЬНИЙ ОПІР

ВАШИНҐТОН.—З воєнних звідомлень виходить, що на острові Атту іде ще завзята боротьба з останками японських частин, що поховались в скалистих і неприступних горах. А так є, що навіть як така ворожа частина цілковито відтята від звязку з головною силою, то проте не піддається, а бореться до останку. Тому і продовжається загальна боротьба, а закінчена буде аж тоді, коли японці будуть там витяті доноги.

Японське „Шанґрі-Ля",

Ще подається, що два американські воєнні кораблі були нападені в Атту японськими бомберами і не знати, звідки вони надлетіли. Отже ніби мається до діла з японським „Шанґрі-Ля", себто тою містерією, що була звязана з американським налетом на Токіо та інші японські міста. Та з тою різницею, що японські бомбери в Атту не нанесли ніякої шкоди, а американські понищили японські летовища, фабрики, комунікаційні звязки, тощо. Думають, що ті бомбери надлетіли з найближчих морських баз, де є летунські поля. Це є Парамушіро і Кіска. Але це вимагалоб лету яких 1,200 миль, коли брати під увагу лет в обидві сторони. В такому випадку не багато бомб моглиб такі літаки везти.

Незвичайно завзята боротьба.

Американські кореспонденти, що є на Атту, признають, що боротьба, яку ведуть американці на тому острові є ще гірша від тої, яку зводили серед джунґлів в Ґвадалканал. Таке оповідають ветерани з Ґвадалканал. В Атту, покритім мракою, японці використовують знання терену. Видрапуються серед мраки на найвищі хребти снігом і ледом покритих гір і звідтам обстрілюють машиновими крісами американських вояків. Криються по лисячих норах, що їх собі там видовбують, злучуючи ті нори малими тунелями. І звідтам не можна їх ніяк вигнати, а тільки треба тамтуди дістатись, або вибити їх артилерійним вогнем, що знову тяжко через мраку. Росел Анабер, кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, саме розповідає, як артилерія вбила на вершку височезної гори 11 японських вояків, що звідтам обстрілювали наступаючих американців. Описує, що видно було здалека вбиті тіла японських вояків, що лежали замерзлі в снігу. Вже ця одна картина вказує, яка важка боротьба в Атту, де треба здобувати верх за верхом серед мраки, снігу і неприходимих яруг.

Побоюються американської офензиви.

Переловлене в Вашинґтоні японське радіо остерігає японців, що тепер треба їм надіятись більшої воєнної активности на Пацифіку, бо воєнна кампанія в Північній Африці скінчена і Злучені Держави мають більше сил до розпорядимости, які готові кинути до боротьби з Японією.

ЗНИЩИЛИ 365 ВОРОЖИХ ЛІТАКІВ ЗА 4 ДНІ.

ГОЛОВНА АЛІЯНТСЬКА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Аліянти атакують безперервно різні посілости, що є на Середземному морі в руках „Осі". Це відноситься в першу черку до таких місць, в яких надіються аліянтської інвазії. Отже це є головно Остров Сицилія, де винищують Аліянти летунські поля, як в Боріцо і Мільо. Як сконцентрованими є ті бомбардовання видно по великій шкоді, яку нанесено ворогови, коли в чотирьох тільки днях знищено 305 ворожих літаків в повітряній боротьбі, або на летовищах.

РОЗБИЛИ 1,894 ЛІТАКІВ ЗА 4 ТИЖНІ.

ЛОНДОН. — Советські комунікати подають, що знищено в одному тижні 303 німецькиж літаків, а на протязі останніх чотирьох тижнів — 1,894 літаків.

ТРЕБА ЩЕ ЗАТВЕРДНУТИ.

БОМБАЙ (Індія). — Щоби виграти війну в джунглях — замало мати гармати, амуніцію і відвагу, каже британський бриґадир Чарлз Орд Винґейт. Ось тому британські вояки, що є надто цивілізовані, щоб ось таку боротьбу зводити, мусять перейти метаморфозу і стати „надчоловіками". Ми, каже ґенерал, ніколи не думали, що нам прийдеться наслідувати Тарзана і малп, а тепер воно стає в джунглях дійсністю. Японці, каже він, посідають попри відвагу величезну витреваліcть. Та британські й індійські війська мають більше ініціятиви та фантазії й можуть легко поконати японців теж і в джунглях, але мусять бути до такої боротьби спеціяльно витреновані.

НІМЦІ ПРО УКРАЇНСЬКЕ ГАЛИЦЬКЕ ВІЙСЬКО.

БЕРЛІН. — Німецьке радіо передає, що ніби змобілізовано 60,000 галицьких українців до боротьби з большевизмом по стороні німців. Кажеться, що була з цеї нагоди якась „церковна відправа" в „Новій Коломиї" — в Польщі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення мае бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

СТУДІЇ НАД МИРОМ

Так звана Фундація Двацятого Століття подала оноді до публичного відома факт, що нині є в Злучених Державах принаймні 137 важних урядових і приватних агенцій, які займаються розслідом або публичним вихованням на загально-краєвий розмір у справі проблєм, які станують перед Америкою з закінченням війни.

Згадана Фундація подала цю статистичну вістку як доказ інтензивности, з якою люди студіюють повоєнні проблеми Америки, та як посередний доказ інтензивности, з якою американський народ слідкує за всіми такими питаннями. Взявши під увагу заподання Фундації Двацятого Століття, можна справді набрати враження, що американський народ є живо зацікавлений цими справами. Цікавляться, мовляв, різні агенції загряничними справами, а кромі цього важними бизнесовими й фінансовими питаннями, далі питаннями рільництва, споживання й забезпечення, шкільництва, інжинірства, мешкання, міського розвою, питаннями жидів і робітників, публичних робіт і транспорту, і т. д.

Каже Іванс Кларк, виконний директор Фундації в своїм резюме: „Розгляд Фундації показує, що заходи, які робиться нині для конструктивної розвязки повоєнних питань, далеко перевищають усе, що робилося в першу світову війну", а цю вищість добачує Кларк передовсім у тому, що основне питання повоєнного наладнання добачуть усі такі розсліди в питанню забезпечення людям повної праці. Попри це питання є ще інші важні справи, як питання повороту з воєнної господарки до мирної, поворот до праці людей, що служать у збройних силах краю. Деякі агенції спеціяльно дивляться за те, якби настроїти поворот до мирної продукції так, аби консумент не втратив купної сили.

Якби судити поверховно, то це, що малощо не півтора сотки різних установ займається студіями мира, можна би признати поважною недостачою цих студій. Могло би може комусь видатися, що краще було би, якби справами занялися тільки урядові встанови й якби тільки вони видавали рішення чи авторитетні опінії в таких різних справах. Одначе в демократичній країні всяку справу робиться власне так, як тепер в Америці студіюється проблєми мира. Правда, уряд робить свої розсліди через відповідні департаменти, бюра, ради й комісії, але це не вяже громадянству рук розслідувати ті самі справи своїми приватними заходами й фондами й потім подавати до публичного відома свої висновки чи відкриття, без огляду на те, чи вони піддержують чи відкидають висновки урядових бюр. Американська система лишає громадянству й кожній в ньому ґрупі широку вільну руку для розсліду такої справи повоєнної політики й господарки, яка йому чи їй вважається важною. Можуть з цієї свободи користати й ті громадяни, що прийшли сюди з інших країв.

Доведуть Европу до Повної Руїни

З розмов, які мали американські кореспонденти з німецькими вояками, полоненими в Північній Африці, виходить, що ті вояки свято переконані, що Аліянти не зможуть перемогти німців. Себто, що Аліянтам інвазія Европи не вдасться.

Далі: вони теж свято вірять, що німецький нарід це таки „вища раса", що повинна панувати над іншими народами. Навіть дивуються, що американці того не розуміють і воюють з Німеччиною, вмішавшись у не своє діло. І про те все ті німецькі вояки говорять зовсім щиро, як про щось таке, що є самозрозумілим і очевидним.

Якщо так є, як нам оповідають американські воєнні кореспонденти, то не велика очевидно надія, щоб війна скоро закінчилась. Націстівська пропаганда, як бачимо, своє зробила. Вона прямо засліпила молоде покоління до такого ступня, що воно не може отверезіти навіть в обличчі величезної поразки. Значить, що боротьба з Німеччиною буде далі продовжатись аж до самого кінця, себто аж до цілковитого розгрому німецької військово сили.

Чи так точно буде, певно не знати. Заломання німецького народу може прийти скорше. Але супроти того, що чуємо від німецьких вояків, що програли і були свідками німецької катастрофи в Північній Африці, є мало надії, щоби Німеччина заломилась, як довго армія буде по стороні й при боці Гітлера.

Якіж наслідки з цього?

Значить, що без інвазії Европи не обійдеться. А що вона означатиме, бачимо по підготовчій стадії, яка вже діє. Бо є так, як заявив Антоні Іден, британський міністер заграничних справ, що Німеччина є тепер бомбардована день за днем, ніч за ночю. І так буде аж до її цілковитого розгрому. А чим є теперішнє бомбардовання, пізнати найкраще по наслідках такоґо бомбардування як знищення двох німецьких там, що спричинило загибіль кількох тисяч людей та нанесло прямо необчислимі шкоди німецькій промисловости та комунікаційним шляхам.

Ось таке буде тепер постійно продовжатись. І то не тільки на чисто німецькій території, але й на територіях інших европейських країв, що опинились під націстівською окупацією. Дальший німецький опір означатиме супроти цього цілковиту руїну не тільки для німецьких міст і для німецького населення, але і для інших країв і народів, серед яких закріпилась німецька воєнна машина.

Іншими словами, заки німці зістануть переможені, вони ще доведуть до цілковитої руїни не тільки Німеччину, але й цілу Европу. Та іншого виходу нема. Розмови з німецькими полоненими вказують наглядно, що в Німеччині не зайшли ніякі зміни, та що націзм з своєю погубною наукою сильно вкорінився в душах молодого німецького покоління. А щоб його викорінити, треба в першу чергу зніщити націстівську кліку і побудовану нею державну, військову та партійну машину. А цього не можна осягнути без розторощення націстівської Німеччини на полі бою.

З Українським Народом Чи Проти Нього?

(Надіслане з Канади).

Іде про український нарід в Україні, що є одним з поневолених народів в Европі. Знаємо, що він, як і всі поневолені народи, бажає стати вільним — господарем на своїй землі, на землі своїх предків.

Українці на американськім континенті живуть на свободі, в демократії. Та український нарід в Україні такої справдішної демократії не мав, а хіба фальшиву; знову американські українці добре знають, яка є ріжниця між правдивою демократією і фальшивою, що не є наділі ніякою демократією.

От польська держава називала себе „демократичною", а й комуністи називають себе теж демократами. Та що з того?

В Україні під окупантами український нарід як не мав змоги виявити свої бажання стати господарем на своїй власній землі, так не має цеї змоги і тепер. Та українці на американськім континенті, як громадяни демократичних держав мають свободу слова і можуть свобідно висловити свої думки щодо України. Ми не повинні й не можемо забути за своїх братів в Україні. Не можемо навіть хочби тому, щоб не поставити в сумнів нашу власну вартість як культурних та ідейних людей. Ми бачимо, що всі народи, що живуть на американськім континенті, співчувають з своїми братами в Европі. І ми, що з української крови, теж маємо у звичаю помагати братови, чим виявляємо свою культурність. Та поминаючи культуру — ми повинні помогти своїм братам, бо наше сумління наказує нам так робити. Тільки несовісні люди забувають за своїх братів. А чи є такі між українцями?

Українські національні орґанізації працюють для визволення українського народу. Значить, що канадійські і американські українці тим доказують, що вони гідні бути громадянами демократичних держав. Українці назагал не сплять, а таки працюють, оскільки їх сил, для справи визволення українського народу, а це природне явище, як брат говорить в справі свойого брата. І не хто інший, а саме українці повинні інформувати про Українців в Україні, бо вони найкраще знають український нарід. Своєю працею для України, ось тими різними резолюціями в українській справі, американські і канадійські українці стверджують, що вони є — з українським народом. А це дуже важне! Це виявляє, що як українці в Україні, так й їхні брати в Америці однозгідні щодо того, щоб в Україні був господарем український нарід, та щоб там була демократична влада.

Українці в Канаді і Америці стали через натуралізацію або уродження канадійцями і американцями. Це означає, що вже є в Злучених Державах і Канаді частина американців і канадійців, що є з українським народом і хоче його визволення. Та треба вірити, що теж й інші чесні американці і канадійці будуть теж з українським народом в справі його визволення, як тільки добре зрозуміють, про що іде справа.

Український нарід, гідний співчуття. Він сотки літ в неволі. Гноблений і переслідуваний на кожнім кроці. Знаючи те, як ми, канадійці і американці українського походження, можемо не бути українським народом?

Одначе можна завважити і між нами деякі крутійства щодо української справи. Дехто каже, що була і є українська держава, та що непотрібно нічого робити. Ті люди ще кажуть, що як Україна є з Росією, то прецінь гетьман Хмельницький боровся за прилучення України до Росії. Отже кажуть вони, завданням українців в Канаді й Злучених Державах є працювати в тому напрямі, щоб Україну прилучено знову до Росії. З цього видно, що не всі є з українським народом теж і тут, між нами. Та спитаймо: є де в світі такий нарід, щоби не хотів бути господарем на своїй рідній землі? Чи боролись абісинці на те, щоб їх прилучено до Італії?

Жиємо на переломі, коли кожний українець мусить розуміти, що як він не є з українським народом, то він є проти нього. Отже всі ті, що сьогодні не є з украпінським народом, є проти українського народу. А чи личить американцеви або канадійцеви українського походження бути проти рідних братів, які хочуть такої волі, серед якої ми самі живемо? А як ми за справедливість, за демократію, а тому і з українським народом, так до праці друзі! До допомоги Україні визволитись.

П. Хомяк.

Польські Видавці й Редактори Обєднались

В днях 15 і 16 травня відбулися в Ню Йорку в готелі Ґремерсі Парк спільні наради Товариства Польських Видавців і Редакторів в Америці та Синдикату польсько-американських журналістів, на яких створено спільну раду, що обіймає всі польські публікації, щоденники, тижневики та інші, й то ріжних політичних та релігійних напрямків, щоби таким чином лекше інформувати американську публичну опінію. А іде тут в першу черґу про боротьбу з советською пропаґандою, як і про оборону Польщі. В резолюціях звертається увагу на „нелюдське трактування Советами міліона польських закладників" і т. п. Замітне, що в резолюціях є одна точка, в якій говориться, що польські видавці та ґазетярі „будуть намагатись дійти до порозуміння польської ґрупи в Америці з такими ґрупами як жидівська, литовська, українська, чехословацька, щоби тим способом краще прислужитись Америці, як і підготовити ґрунт для будучої кооперації з краями, звідки походять батьки тих груп, і то на те, щоби в тих краях будувати новий, демократичний і тривкий світ, оснований на спільнім порозумінню та довірю".

Пишучи про цей зїзд польських видавців і журналістів, редактор П. П. Йолес, подає таке: „Як польська справа знайшлася в небезпеці... польські журналісти самі знайшли шлях і по нарадах приступили до змобілізовання найсильнішого апарату свобідної польської думки, то є польської преси в Америці. Тепер не звертаємо уваги на те, що нас ділить, а посилюємо зусиллями волі те, що нас обєднує. А таких обєднуючих чинників є багато. Пробудилась ціла Польонія!"

А далі пише ще й те:

„Ґазетярі рішили не оглядатись на міродайні чи неміродайні чинники зачати шукати шляху до порозуміння з жидами, литовцями, українцями, чехами і словаками в Америці. Як американські горожани говоримо спільною мовою. Знаємо американську ідеольогію, знаємо, як Америка розуміє воєнні цілі. Тому і лекше нам буде тут з всіми говорити. Мусимо так робити! Можемо так робити. Маємо всьо по своїй стороні. Маємо те, що жиємо від довгих років в демократичній Америці, та що бажаємо собі, щоб в Европі затриюмфувала демократія... Ніхто з нас не розвяже за одним махом чи за одною формулкою спірних і скомплікованих питань, але мусимо терпеливо і витривало дбати спільними силами про те, щоби себе взаїмно зрозуміти, щоби бути зглядом себе толерантними і шукати взаїмно розвязки спірних питань".

НАЧАЛЬНИК АВІЯЦІЇ. — Ґенерал Рой С. Ґейґер, новий директор авіяції при американському корпусі маринарів.

Вячеслав Потапенко.

НА НОВІ ГНІЗДА

3)

— Хіба вам тут зле? — спитався дід. — Виж на хреста дістаєте гроші!

— Що я дістаю!... А у мене діти. Робити не можу, каліка! Спасибі людям: не женуть з хати. Де весілля, де похорон, де яка оказія — я вже й там. Чи псалтиря прочитаю, чи що — так і годуюсь!... А дайте мені руку та ногу! — Москаль важко зітхнув, махнув правицею і крикнув: — Давайте, свате, ще чарку, щоб тут-тут біля серця заніміло!...

— Ви, тату — казали сини — вже сами не оріть, бо ви вже старі, вам важко, а землю віддавайте з половини. А інколи ми пришлемо з Амуру якого карбованця, то як небудь проживете з матірю.

— Батькови вашому з хвостом! — крикнув батько. — Я старий?! Я?! Ха-ха-ха! От так ушкварили! І лікар ваш дурний, та й ви з ним! Лікар теж саме казав, що ми старі, що не доїдемо до Амуру, що дорогою помремо і через те нас не пустили з вами їхати! Ану, лікарю, виходь проти мене, поборемось! Чи цей старий не кине тебе об землю, як каменем! Я старий?!... Чи не думаєте ви, що я з матірю за вами будемо побиватися? А не діждете! Та мені ваша мати приведе ще синів-орлів! З такими вусами, як у правдивого запорожця! Приведе таких козаків, що ви їм і в підметки будете негодящі! Правда, старенька?!...

— А вжеж! — відповіла мати, та й в голос зареготалась, удаючи з себе веселу.

— Аґа!? А що!? — теж удаючи з себе веселого, кричав батько. — Начхав я на ваш Амур!... Яке добро, подумаєш!... Там, кажуть, бабів мало, ще якийсь одноокий китаєць украв би мою стареньку. Ха-ха-ха!

Для вподоби старому зареготалися всі враз, та й змовкли. Знову сум обгорнув усіх. У кожного на серці мов коти скребли...

Після обіду приїхали сусіди — відвезти переселенців до залізниці. Ось уже все повиносили на вози. Настав час прощання!... Останнього прощання! Останнього цілування!...

Нараз зробилось тихо в хаті, як у могилу. Ніхто не пускав ані пари з рота. Батько зняв ікону. Підійшли переселенці і стали перед ним навколішки. Батько їх поблагословив і сказав своє слово:

— Живіть, сини мої любі, у добрій злагоді! Держіться вкупі, не міняйте своєї віри і не кидайте звичаїв батьків та дідів наших! Дай Боже, щоб наша Україна запанувала на Амурі!... З сусідами не сваріться, жінок своїх жалуйте, але волі їм не давайте. Памятайте: „Люби як душу, а труси, як грушу!"... Горілку, діти, пийте, та розуму не пропивайте! А ви, жінки, слухайте своїх чоловіків, доглядайте господу та дітей більш нарождайте. Дасть Бог діти, дасть Бог і на діти!...

Батько всіх перецілував.

— А тепер ідіть до матери, хай вона вас поблагословить. Неньчина молитва до самінького Бога доходить.

Батько передав ікону матери, що стояла з ним поруч. Почала мати благословити, але ні сльозинки, наче вона їх випровожала не на Амур на віки, а в поле. Всі люди плакали. У синів заблищали на віях сльози, ще хвиля, і вони розревілисьби, але батько зирнув на них очима, сердито старий глянув — сини зрозуміли цей погляд і задушили у горлі сльози...

— А тепер по старому звичаю треба всім сісти, щоб усе добро сідало! — сказав батько і сів. Всі теж посідали, а через хвилину разом устали.

Переселенці ще раз перехрестились до ікон і почали виходити на двір. Останній раз переступили поріг свої хати... Чи доведеться коли знову тут бувати?...

Ось діти вже посідали на вози. Батько глянув на них, а у самого мов би серце відірвалось, похололо і сльоза покотилась йому по щоці, але старий так стиснув зубами губу, що кров закіпілась. Мати стояла бліда, але спокійна, водила по всіх очима, мов би не розуміючи, що це діється? Куди її діти їдуть і чого так багато людей у дворі? Всі це запримітили, що з старою щось діється непевне, і лякались, щоб вона розуму не втратила.

— Хоч би заплакала! — думав старий. — Лекшеб їй було, а то чого доброго не витримає сердешна цього лиха.

Мати підійшла до синів. Все нараз стихло. Баби, що плакали, так і обмерли. Всякий дожидав чогось злого. Мати якось чудно обвела їх очима і покірливо, мов дитина, усміхнулась...

— Так отсе ви вже й їдете? — спиталась вона — Куди?

— Як куди? — спитався старший син перелякано. — Аджеж ви, мамо, знаєте, що ми їдемо на Амур...

Як вовчиця кинулась мати і ухопилась за колесо. — Ай! — крикнула вона несамовито, та так крикнула, що, здавалось, не сила чоловіка так крикнути. Мов щось ухопило кожного за серце від такого крику. Всі люди у дворі заплакали. Батько кинувся до старої і відтяг її від колеса.

— Не дам! Не дам! Це кров моя! Не пущу! — несамовито голосила стара на все село, та рвала на собі сиве волосся й одежину.

Вози рушили, а мать мов горлиця билась об землю, пускаючи з рота піну, аж поки не стеряла силу і протяглась мов мертва. Старий з москалем та людьми внесли її у хату і поклали на полу. Довго мати не приходила до памяти. Аж ось вона підвелась і попросила пити. Напившись води, вона оглянула свою хату.

— Це тепер не хата, це пустка! — казала вона — це домовина і в ній два мерці: мій старий і я...

І весь день мати лежала на полу та стогнала. Старий сидів задумано і не випускав люльки з рота. Нераз сльози підступали йому до горла, але він гриз цибуха, що аж зуби скреготали, та все кріпився. Москаль теж сидів мовчки над фляшкою з горілкою і заливав своє горе, але й горілка нічого йому не помагала. Думав, багато дечого думав каліка. Хата мов справді домовина. Ось уліз у хату Рябко, потяг з лави шматок хліба і знову пішов у двері — ніхто його не бачить, ніхто не чує. Двері трохи відчинені, у хаті вже холодно. Всім байдуже! Їх у жар кидає від думок.

Вже стемніло. Цвіркун виліз зпід печи — цвіркнув раз, у друге. Поліз на лаву, а далі на стіл, а з столу побіг по руці батька — старий не чує, так замислився. Мати встала і хитаючись засвітила свічку і почала подавати вечерю. Ось вона, як і колись, поклала на стіл цілу купу ложок. Москаль встав, відділив три ложки і листавив їх на столі, а останні поніс до мисника. Старі глянули на ці три ложки. Мати заревла і кинулась головою у подушки на піл, а старий, як опарений вибіг на двір. Він упав на віз, на котрому сусід возив до залізниці його синів і заридав, як маленька дитина, але ці козачі сльози бачив о-

(Докінчення на стороні 3-ій)

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1943 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	316.58
2.	211.20
3.	131.57
4.	71.50
5.	289.54
6.	67.13
7.	278.75
8.	238.89
9.	181.47
10.	159.54
11.	146.95
12.	99.99
13.	83.59
14.	20.84
15.	11.72
16.	92.48
17.	32.52
18.	108.93
19.	12.05
20.	295.37
21.	147.03
22.	151.65
23.	63.59
24.	124.27
25.	93.75
26.	27.11
27.	48.39
28.	153.28
29.	226.06
30.	80.69
31.	131.26
32.	32.84
33.	179.94
34.	50.66
36.	164.63
37.	111.13
38.	244.88
39.	388.68
40.	38.02
41.	25.08
42	187.96
43.	72.53
44.	120.93
45.	345.83
46.	20.27
47.	62.63
48.	41.15
49.	62.49
50.	177.62
51.	65.84
52.	90.30
53.	104.53
54.	63.83
55.	70.06
56	141.76
57.	225.45
58.	226.56
59.	222.35
60.	40.15
61.	52.42
62.	122.01
63.	536.02
64.	168.92
65.	234.28
66.	91.07
67.	202.90
68.	21.12
69.	166.02
70.	260.36
71.	57.99
72.	65.93
73.	91.79
74.	85.08
75.	223.75
76.	320.02
77.	78.20
78.	101.94
79.	21.09
80.	75.84
81.	160.88
82.	76.18
83	322.98
84.	145.87
85.	201.78
86.	188.73
87.	189.37
89.	43.64
90.	239.78
91.	420.09
92.	24.19
93.	59.47
94.	588.92
95.	42.19
96.	298.08
97.	228.04
98.	133.01
99.	188.03
100.	201.96
101.	47.58
102.	627.27
103.	140.66
104.	232.14
105.	208.47
106	298.34
107.	48.35
108.	111.71
109.	156.25
110.	14.13
111.	34.04
112.	255.54
113.	72.48
114	54.47
115.	31.85
116.	74.04
117.	107.21
118.	78.99
119.	49.79
120.	201.52
121.	142.78
122	58.17
123.	193.61
124.	114.72
125.	188.33
126.	98.48
127.	314.49
128.	30.04
129.	31.10
130.	372.04
131.	18.97
132.	150.94
133.	227.95
134.	106.02
135.	70.64
136.	216.60
137.	186.88
138.	74.14
139.	77.65
140.	87.38
141.	65.05
142.	151.87
143.	179.07
144.	70.04
145.	66.75
146.	230.53
147.	578.30
148.	47.08
149.	65.50
150.	171.04
152.	49.77
153.	9.56
154.	41.98
155.	500.35
156.	134.44
157.	27.47
158.	366.87
159.	97.70
160.	120.37
161.	259.67
162.	49.89
163.	186.24
164.	286.49
165	60.05
166.	56.40
167.	181.12
168.	213.33
169.	43.22
170	187.47
171.	74.73
172.	46.16
173.	104.43
174.	34.57
175.	203.17
176.	186.45
177.	161.56
178.	243.26
179.	308.96
180.	185.54
181.	127.55
182.	193.20
183.	134.39
184.	20.12
185.	79.45
186.	52.03
187	43.12
188.	61.43
189.	6.82
190.	41.56
191.	159.41
192	177.49
193.	82.39
194	54.20
195.	50.67
196.	54.50
197.	33.17
198.	34.09
199.	39.41
200	235.43
201.	49.88
202.	42.45
203.	9.28
204.	1,552.55
205.	23.00
206.	587.08
207.	77.80
208.	40.16
209	68.36
210.	77.19
211.	211.37
212.	66.27
213.	300.65
214.	31.15
215.	39.57
216.	26.97
217.	506.64
218.	263.40
219.	476.86
220.	171.46
221.	668.18
222.	34.06
223.	738.57
224.	53.21
225.	14.41
226.	71.72
227.	48.03
228	83.96
229.	179.86
230.	352.76
231.	23.62
232.	71.55
233.	41.02
234.	171.24
235.	143.99
236.	184.75
237.	266.59
238.	311.95
239.	328.73
241.	81.61
242.	143.96
243.	81.34
244.	23.66
245.	154.43
246.	89.41
247.	295.43
248.	85.86
249.	39.30
250.	13.49
251.	272.76
253.	158.83
254.	137.65
255.	61.61
256.	71.85
257.	34.37
258	37.89
259.	226.21
261.	38.52
262.	133.48
263.	56.48
265.	62.06
266.	172.52
267.	110.45
268.	192.10
269.	24.70
270.	247.59
271.	104.87
273.	11.34
274.	232.74
275.	112.58
276.	408.70
277.	302.84
278.	35.59
279.	24.80
280.	187.91
281.	136.54
282.	15.08
283.	166.97
284.	123.25
285.	16.60
286.	89.90
287.	214.24
288.	328.51
289.	42.09
290.	92.56
291.	185.84
292.	658.97
293.	139.90
294.	48.52
295.	204.90
296.	333.30
297.	17.98
298.	98.63
299.	163.26
300.	145.98
301.	177.83
302.	13.07
303.	92.75
305.	118.77
306.	51.45
307.	45.25
308.	105.22
309.	39.67
310.	98.35
311.	18.83
312.	101.86
313.	15.00
314.	24.08
315.	20.61
316.	363.59
317.	104.89
318.	136.73
319.	107.32
320.	146.26
321.	122.04
322.	80.84
323.	82.32
324.	234.76
325.	260.68
326.	102.37
327	99.92
328.	24.47
329.	34.35
330.	185.99
331.	89.86
332.	87.87
333.	128.71
334.	273.06
335.	55.98
336.	270.95
337.	21.81
338.	284.57
339.	123.81
340.	19.24
341.	281.63
342.	191.58
343.	159.23
344.	87.29
345.	135.55
347.	168.20
348.	170.89
349.	38.72
350.	178.76
351.	71.27
352.	117.59
353.	27.39
354.	18.77
355.	74.45
356.	21.34
357.	66.48
358.	234.17
359.	114.66
360.	28.78
361.	1,641.61
362.	73.47
363.	129.83
364.	475.13
365.	47.32
366.	18.88
367.	396.18
368.	42.97
369.	286.38
370.	287.41
371.	277.31
372.	80.99
373.	38.36
374.	62.37
375.	158.28
376.	31.35
377.	19.06
378.	35.08
379.	163.58
380.	74.37
381.	26.38
382.	27.68
383.	230.81
384.	44.08
385.	315.36
386.	65.52
388.	213.61
389.	27.19
390.	182.42
391.	36.50
392.	21.63
395.	48.00
396.	94.25
397.	8.82
400.	107.91
401.	46.76
402.	21.05
403.	257.76
404.	103.60
406.	229.58
407.	59.06
408.	33.47
409.	66.23
410.	18.45
411.	46.46
412.	56.17
413.	130.35
414.	81.74
415.	26.09
416.	17.05
418.	14.91
419.	4.45
421.	60.36
422.	129.65
423.	65.29
424.	32.00
425.	4.42
426.	36.12
427.	83.59
429.	23.29
430.	40.73
431.	24.44
432.	610.68
433.	33.45
434.	23.68
435.	93.00
436.	33.67
437.	17.28
438.	48.33
439.	166.42
441.	100.89
442.	30.00
443.	39.81
446.	64.03
450.	8.26
452.	32.11
453.	62.51
454.	11.04
455.	34.94
456.	21.71
457.	59.32
458.	137.97
460.	8.73
462.	36.09
463.	24.50
464.	37.03
465.	72.90
466.	43.56
467.	8.38
468.	23.08
469.	188.10
470.	11.84
471.	19.75
472.	88.41
473.	554.77
474.	31.34
475.	22.74
476.	126.70
477.	149.98
478.	33.28

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 309.28

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $61,313.36

Відділ	Заплатив
1.	12.00
3.	2.42
19.	1.58
28.	12.08
30.	9.53
33.	7.91
37.	16.20
39.	30.74
65.	14.02
70.	3.80
83.	2.86
90.	11.51
101.	2.84
102.	4.96
106.	7.23
108.	4.72
112.	3.76
117.	4.46
125.	2.66
127.	5.65
139.	2.35
142.	8.40
143.	10.49
147.	23.75
161.	1.92
170.	4.94
181.	1.57
185.	6.68
189.	3.48
194.	81
206.	3.96
209.	4.26
216.	13.18
217.	2.74
221.	3.05
225.	5.71
230.	3.81
234.	17.64
237.	2.68
243.	16.80
245.	1.06
257.	2.84
262.	1.41
268.	2.93
274.	1.49
275.	14.56
276.	3.54
277.	2.02
278.	1.15
284.	3.37
286.	36.07
292.	1.83
298.	3.05
305.	6.82
316.	1.41
321.	3.73
328.	2.01
334.	2.28
335.	5.31
336.	6.35
342.	14.57
349.	5.24
358.	3.24
361.	2.48
367.	3.51
370.	6.26
371.	1.30
384.	28.93
388.	15.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім *роді обезпечення* .... $ 483.34

Разом з місячних вкладок від членів	$61,796.70
Відсотки від бондів	4,233.35
Відсотки від морґеджів	2,041.76
Відсотки від членських позичок	340.51
Чинш від реальностей	13,041.00
Продаж ювилейної книги	75
Продаж платничих книжечок	40
Зворот позички до народного фонду	22.26
Перенос відсотків від інвестицій з нових родів обезчення до старого посмертного фонду за 1942 р.	3,117.91
Перенос надвишки відсотків сирітського фонду до адміністраційного фонду за 1942. рік	3,828.20
Перенос резерви зі старого резервового фонду до нових родів обезпечення за переписаних членів у 1942.	419.61
Перенос резерви зі старого посмертного фонду до нових родів обезпечення за переписаних членів	757.71
Зворот виплаченої нагороди секретарям з молодечого департаменту до адміністраційного фонду дорослих членів	696.83
Прихід з друкарні і книгарні У. Н. Союзу	5.984.91
Перенос інвестиції в бондах з фонду Згоди Братств до нових родів обезпечення	4,200.00
Сплати морґеджів	5,330.28
Сплати членських позичок	3,110.93
Сплати нотів	50.00
Продаж книжок у книгарні У. Н. Союзу	44.49

Сирітські части по бл. п.:

в. 221 Іванишин Стефан	1,000.00
в. 369 Коцан Марія	700.00
Разом	$110,716.60

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 5 Беля Михайло	$ 500.00
в. 7 Майгрук Микола	500.00
в. 24 Ґурка Володислав	1,000.00
в. 24 Ґуркевич Іван	1,000.00
в. 25 Струтинський Микола	1,000.00
в. 31 Вовчак Григорій	1,000.00
в. 39 Бендерський Стах	500.00
в. 42 Микитин Марія	1,000.00
в. 75 Маринський Петро	1,000.00
в. 76 Галько Йосиф	1,000.00
в. 105 Мартич Юрій	500.00
в. 112 Подлужна Розалія	1,000.00
в. 133 Карач Дмитро	500.00
в. 163 Шегда Василь	500.00
в. 176 Филима Йосиф (E-500)	500.00
в. 176 Филима Йосиф (W-1000)	1,000.00
в. 195 Біґуняк Антоніна	750.00
в. 206 Сталений Петро	500.00
в. 218 Сокіл Стефан	1,000.00
в. 219 Зарудна Йосифина	500.00
в. 221 Мельник Михайло	1,000.00
в. 277 Молава Павло	1,000.00
в. 221 Іванишин Стефан	1,000.00
в. 288 Данилів Павло	250.00
в. 296 Подольський Ілія	1.000.00
в. 305 Стасюк Анна	1,000.00
в. 319 Джера Василь	1,000.00
в. 347 Ханн Юлія	500.00
в. 369 Коцан Марія	1,000.00
в. 405 Галенда Василь	1,000.00
в. 408 Хомко Мілдред	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,739.62
Перенос відсотків від інвестицій з посмертного фонду нових родів обезпечення до старого посмертного фонду	3,117.91
Перенос резерви за переписаних членів зі старого роду обезпечення до нових родів обезпечення	271.91

Виплати резервового фонду:

Перенос резерви за переписаних членів зі старого роду обезпечення до нових родів обезпечення	419.61

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 137 Терлецький Теодор	260.00
в. 230 Кулин Дмитро	100.66
Перенос надвишки відсотків від інвестицій до адміністраційного фонду	3,828.20

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	309.28

Запомоги з запомогового фонду:

в. 1 Полишак Микита	35.00
в. 1 Татусько Луця	25.00
в. 3 Федуняк Марія	30.00
в. 7 Костів Йосафат	30.00
в. 10 Сидоряк Дмитро	35.00
в. 21 Мільчановський Петро	35.00
в. 38 Балащак Демян	25.00
в. 56 Федчак Анна	25.00
в. 78 Целеп Андрій	35.00
в. 78 Козей Василь	50.00
в. 98 Крестинич Луця	25.00
в. 98 Гевчук Анна	25.00
в. 98 Починок Текля	25.00
в. 99 Німий Микола	35.00
в. 102 Щубака Атанас	35.00
в. 109 Мороз Олекса	35.00
в. 114 Волошин Марія	25.00
в. 126 Різнів Іван	25.00
в. 170 Ценко Василь	25.00
в. 202 Кісак Анна	31.00
в. 206 Кава Анна	25.00
в. 206 Бардачевський Йосиф	35.00
в. 217 Росолович Семко	35.00
в. 218 Санаґурський Микола	35.00
в. 221 Мацюк Теодора	28.00
в. 221 Масевич Марія	25.00
в. 229 Притула Петро	35.00
в. 230 Мисливий Іван	28.00
в. 233 Швець Марта	25.00
в. 241 Бардачевська Варвара	25.00
в. 242 Сушко Онуфрей	35.00
в. 251 Форналь Іван	35.00
в. 267 Каплун Марія	25.00
в. 274 Кіхтан Михайло	35.00
в. 278 Турчин Семен	35.00
в. 278 Гаврищків Параскевія	25.00
в. 280 Цистон Іван	25.00
в. 281 Бачинська Цецілія	25.00
в. 292 Возьник Володимир	25.00
в. 296 Лобур Петро	25.00
в. 300 Лаврук Григорій	25.00
в. 316 Станек Стефан	50.00
в. 325 Соболь Стефанія	25.00
в. 351 Профета Іван	35.00
в. 364 Лопушанський Іван	31.00
в. 371 Заблоцький Іван	35.00
в. 375 Паращак Микола	35.00
в. 383 Стельмах Йосиф	25.00
в. 390 Чучело Ева	25.00
в. 408 Курятник Марія	25.00

Виплати з народного фонду:

1) Стипендії:

в. 7 Нові Гелина	35.00
в. 7 Пласконос Василь	45.00
в. 22 Любас Анна	25.00
в. 25 Федірко Марія	35.00
в. 31 Стах Іван	40.00
в. 39 Пиндус Михайло	45.00
в. 63 Шайка Михайло	40.00
в. 63 Сотник Еміль	35.00
в. 63 Цеплий Василь	35.00
в. 63 Шанайда Микола	40.00
в. 63 Зошак Іван	35.00
в. 63 Гнатів Стефан	35.00
в. 63 Ватсон Павло	35.00
в. 63 Орисик Андрій	45.00
в. 76 Гавриляк Франко	40.00
в. 91 Кулик Гелина	30.00
в. 102 Кейдзьо Вілям	40.00
в. 112 Різун Анна	35.00
в. 149 Стеців Марія	35.00
в. 204 Ленчук Павло мол.	45.00
в. 206 Сулима Михайло	45.00
в. 206 Слободян Іван	45.00
в. 223 Сенюк Михайло	45.00
в. 228 Скрипковський Петро	40.00
в. 231 Кулик Михайло	35.00
в. 231 Кулик Юрій	30.00
в. 236 Баник Евгенія	35.00
в. 239 Сокальчук Андрій	45.00
в. 259 Гинюк Марія	40.00
в. 267 Дідух Ольга	35.00
в. 283 Орищин Стефан	35.00
в. 292 Андрусевич Катерина	45.00
в. 292 Андрусевич Стефанія	45.00
в. 317 Танів Григорій	40.00
в. 334 Пашковський Мирон	45.00
в. 401 Люлька Надя	35.00
в. 408 Чомко Стефан	35.00
в. 431 Баць Володимир	40.00
в. 448 Шекітка Андрій	35.00
в. 448 Фалат І. Юрій	35.00
в. 471 Демкович Іван	45.00
в. 474 Кулик Йоанна	40.00

2) Поміч культурним установам:

Сиротинець у Філядельфії, Па.	150.00
Українська Дівоча Вища Школа в Fox Chase, Pa.	100.00
Український Музей і Бібліотека в Стемфорд, Конн.	100.00
Український Католицький Семинар в Стемфорд, Конн.	100.00
Дім Старців і Захист у Sloatesburg, N. Y.	100.00
Інститут ім. Петра Могили в Саскатуні, Саск., Канада	100.00
Вижчі Просвітні Курси в Вінипеґу, Ман., Канада	100.00

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода відділовим секретарям за січень, лютий і березень	8,942.35
Платня редакторів, робітників папір і інші виплати друкарні і книгарні У.Н.С.	6,793.28
Свобода за орган	3,595.00
Платня головного уряду	900.00
Платня помічних сил	896.94
Чинш за офіси У. Н. Союзу	625.00
Нагорода за нових членів	519.02
Видатки канцелярійні на пошту	249.83
Кошти подорожі і репрезентації	330.48
Свобода за праці і друки	320.55
Машина до писання чеків	147.50
Федеральний і стейтовий податок за помічні сили	131.49
Друк чеків дивіденди і канцелярійні прибори	115.57
Лікарі за нових членів	89.00
Телефон	40.29
Направи і чищення машин	30.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	17.66
Федеральний податок за відділових урядників	12.78
Печатки для відділів У.Н.С.	11.13
Стейти за дозволи (лайсенси)	11.00
Оправа місячних книг	10.00
Вода	5.50

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	5,055.09

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	230,000.00
Перенос інвестиції в бондах з фонду Згоди Братств до посмертного фонду нових родів обезпечення	4,200.00
Заплачено податок від морґеджової інвестиції (F. H. A.)	66.83
Позички членам	400.00
Разом	$301,941.48

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем березня 1943. р. остала	$665,336.94
Прихід за квітень	110,717.60
Разом	$776.054.54
Розхід за квітень	301,941.48
Готівка з кінцем квітня 1943. року остає	$474,113.06

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 474,113.06
Морґеджі	1,063,942.69
Бонди	3,446,960.59
Реальности	949,158.77
Позички членам	542,792.65
Друкарня і книгарня	10,695.70
Ноти	925.00
Разом	$6,488,588.46

Довжний стан:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,807,767.69
Посмертний фонд старого роду обезпечення	77.134.12
Адміністраційний фонд	193,290.73
Резервовий фонд	13,014.75
Запомоговий фонд	91,507.53
Народний фонд	13,076.38
Конвенційний фонд	24,492.64
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	155,993.48
Фонд Згоди Братств	24,847.86
Сирітський фонд	87,463.28
Разом	$6,488,588.46

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	7.65
2.	8.32
3.	3.15
4.	1.80
5.	8.85
6.	1.80
7.	17.10
8.	9.90
9.	11.95
10.	1.98
11.	10.60
12.	68
13.	8.10
14.	2.25
15.	75
16.	3.83
17.	6.08
18.	90
20.	6.75
21.	7.20
22.	3.60
23.	2.25
24.	4.28
25.	3.40
26.	2.70
27.	23
28.	8.10
29.	6.50
30.	7.65
31.	2.70
34.	3.15
36.	12.15
38.	7.45
39.	21.38
40.	68
41.	1.58
42.	5.85
43.	2.95
44.	4.73
45.	11.48
46.	45
47.	1.58
48.	5.85
50.	7.88
51.	2.03
52.	10.15
53.	2.70
54.	3.60
55.	4.75
56.	6.75
57.	12.40
58.	4.27
59.	5.85
60.	1.13
61.	9.23
62.	1.80
63.	23.40
64.	7.43
65.	9.50
67.	4.05
69.	1.13
70.	3.15
71.	2.03
72.	1.62
73.	3.15
74.	7.43
75.	6.10
76.	11.02
77.	3.38
78.	5.41
79.	1.13
80.	2.03
81.	8.15
82.	2.05
83.	5.20
84.	8.55
85.	17.80
86.	5.63
87.	7.43
89.	1.13
90.	12.37
91.	13.75
92.	2.25
94.	24.52
95.	90
96.	8.65
97.	9.90
98.	5.85
99.	4.05
100.	2.70
102.	14.17
103.	1.80
104.	1.08
105.	4.72
106.	4.73
107.	2.70
108.	90
109.	7.65
110.	2.93
112.	6.98
113.	4.28
114.	70
115.	25
116.	7.20
117.	90
118.	2.95
119.	1.35
120.	4.95
121.	10.13
122.	2.25
123.	3.82
124.	5.18
125.	10.80
126.	5.18
127.	8.78
128.	1.50
130.	21.00
132.	2.05
133.	1.50
135.	4.28
136.	11.93
137.	9.68
138.	3.85
139.	12.60
140.	4.75
141.	90
142.	11.50
143.	5.63
144.	4.98
145.	4.75
146.	8.10
147.	26.57
148.	3.38
149.	3.15
150.	25.45
154.	70
155.	7.65
156.	8.80
157.	68
158.	10.13
159.	3.15
160.	3.83
161.	3.60
162.	68
163.	2.48
164.	37.55
165.	7.20
166.	2.25
167.	5.40
168.	2.25
169.	1.13
170.	9.67
171.	10.58
172.	7.10
173.	3.75
174.	2.48
175.	9.00
176.	8.65
177.	3.60
178.	4.75
179.	5.18
180.	9.45
181.	25
182.	3.15
183.	90
185.	5.18
186.	6.75
187.	45
188.	5.18
191.	6.75
192.	9.23
193.	3.00
196.	2.70
198.	50
199.	1.13
200.	17.33
201.	3.38
202.	2.70
204.	148.73
205.	2.70
206.	19.13
207.	2.55
208.	45
209.	68
210.	1.35
211.	6.53
212.	4.05
213.	7.65
214.	68
217.	18.22
218.	4.27
219.	22.28
220.	8.33
221.	38.03
222.	2.70
223.	37.80
224.	4.27
225.	2.70
227.	90
228.	3.15
229.	7.65
230.	13.95
231.	68
232.	3.60
233.	5.18
234.	7.20
235.	9.68
236.	7.43
237.	10.80
238.	43.95
239.	31.95
241.	90
242.	15.98
243.	4.05
244.	68
245	2.93
246.	67
247.	9.70
248.	9.23
250.	1.35
251.	9.25
253.	4.28
254.	8.77
255.	4.30
256.	3.15
257.	68
258.	2.47
259.	7.88
261.	3.83
262.	3.37
263.	68
265.	2.93
266.	24.30
267.	1.13
268.	4.73
269.	90
270.	6.98
271.	5.65
273.	1.80
274.	13.95
275.	1.13
276.	11.25
277.	21.15
278.	1.13
279.	2.03
280.	7.80
281.	25.65
282.	1.80
283.	8.35
284.	2.05
286.	90
287.	2.48
288.	8.10
289.	3.60
290.	68
291.	8.55
292.	31.01
293.	8.10
294.	1.12
295.	5.85
296.	15.75
297.	68
298.	68
299.	12.16
300.	3.60
301.	3.29
302.	68
303.	7.87
305.	4.73
306.	90
308.	3.85
309.	90
310.	1.80
311.	1.15
312.	3.85
313.	1.08
314.	25
315.	25
316.	13.95
317.	4.50
318.	4.28
319.	9.23
320.	5.65
321.	5.63
323.	5.65
324.	6.08
325.	3.60
326.	2.93
327.	1.58
328.	45
329.	25
330.	7.43
331.	4.30
332.	5.40
333.	5.40
334.	11.03
335.	3.38
336.	5.40
338.	13.05
339.	3.85
341.	18.45
342.	6.25
343.	3.15
344.	2.93
345.	5.85
347.	10.80
348.	10.15
349.	2.70
350.	5.63
351.	2.70
352.	7.00
353.	3.38
355.	1.80
356.	1.80
357.	1.15
358.	9.90
359.	9.44
361.	101.50
362.	5.40
363.	7.20
364.	11.05
365.	1.13
366.	2.25
367.	6.75
368.	1.13
369.	11.95
370.	3.38
371.	14.63
372.	3.37
373.	2.25
374.	68
375.	7.88
376.	1.35
377.	45
378.	2.70
379.	7.43
380.	6.75
381.	1.35
383.	13.73
384.	2.70
385.	8.32
386.	3.38
388.	9.90
389.	2.25
390.	15.55
392.	45
395.	6.20
396.	1.80
400.	10.60
401.	2.03
402.	1.13
403.	3.15
404.	1.80
406.	26.10
407.	1.60
408.	1.35
409.	1.60
410.	1.60
411.	50
413.	4.95
414.	11.93
415.	5.40
416.	68
418.	3.85
421.	4.05
422.	26.78
424.	2.75
425.	3.60
426.	1.80
427.	9.90
429.	5.15
430.	1.80
431.	67
432.	75.20
433.	1.13
434.	30
436.	2.25
437.	1.58
438.	4.72
439.	16.03
442.	67
443.	6.75
446.	4.05
450.	1.80
452.	3.60
453.	45
454.	90
455.	2.25
456.	12.35
457.	3.60
458.	5.25
460.	90
462.	2.92
463.	1.57
464.	5.85
466.	90
467.	1.80
468.	10.80
469.	21.15
470.	5.25
471.	1.13
473.	15.75
474.	90
475.	1.58
476.	2.70
477.	1.13
478.	2.25

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 .... $2,762.04

Відділ	Заплатив
3.	1.54
5.	7.93
8.	21.87
10.	10.95
11.	25.44
14.	1.54
15.	2.33
17.	4.42
19.	1.62
20.	18.15
28.	3.91
34.	2.39
38.	4.30
39.	7.39
45.	33.78
47.	2.69
48.	3.81
51.	2.84
52.	1.07
56.	5.71
57.	4.70
58.	24.69
59.	10.85
60.	77
63.	18.51
64.	1.76
65.	11.20
70.	6.29
72.	9.93
77.	2.15
78.	59
79.	11.57
82.	1.04
83.	40.56
84.	1.08
85.	8.85
89.	93
94.	6.86
96.	80.30
98.	1.06
99.	8.44
102.	26.46
103.	4.88
105.	2.39
109.	2.72
112.	2.92
115.	4.10
116.	12.86
119.	4.20
120.	88
126.	2.10
127.	1.54
128.	22.94
130.	2.63
137.	24.25
138.	1.86
141.	21.89
142.	1.06
144.	1.84
146.	5.13
147.	97
149.	2.31
150.	51.61
153.	82
156.	10.95
158.	3.26
161.	4.17
163.	11.40
164.	18.47
167.	1.86
170.	1.89
171.	4.00
174.	1.94
177.	58.86
180.	5.28
182.	4.79
183.	5.30
191.	3.72
192.	1.88
194.	2.00
196.	3.72
200.	8.12
202.	1.15
204.	180.25
206.	11.47
211.	8.67
213.	4.73
215.	6.08
218.	5.98
219.	6.35
221.	3.51
223.	2.12
226.	7.44
227.	1.83
230.	12.55
233.	1.07
234.	7.13
235.	98
236.	5.26
237.	2.31
238.	72.00
239.	3.62
243.	3.29
244.	1.57
245.	5.16
247.	93
248.	1.88
255.	2.10
256.	1.96
259.	1.96
265.	83
266.	26.30
268.	24.87
270.	77
274.	5.86
275.	2.10
276.	2.02
281.	65.87
283.	14.31
287.	6.42
288.	1.90
289.	1.86
292.	37.09
293.	10.47
296.	4.19
309.	77
310.	4.89
313.	4.55
316.	9.64
317.	3.10
318.	21.89
319.	1.09
321.	15.91
322.	1.54
324.	16.82
325.	38.28
329.	2.87
330.	16.77
331.	2.00
336.	18.26
338.	79
339.	2.37
341.	11.48
343.	2.87
344.	1.54
347.	2.18
348.	30.95
351.	45
361.	104.46
364.	77
365.	53
367.	1.86
368.	4.90
369.	23.17
371.	1.07
372.	1.86
374.	3.75
375.	4.61
378.	3.58
379.	77
380.	9.77
383.	6.46
386.	9.50
388.	2.82
390.	6.22
391.	11.40
400.	3.68
401.	2.90
413.	3.22
414.	2.93
421.	77
427.	4.07
431.	3.45
432.	103.37
433.	5.16
438.	2.98
439.	5.03
446.	32.76
452.	4.00
453.	5.93
454.	1.07
456.	44.12
457.	1.86
458.	16.86
462.	26.60
464.	11.27
465.	39.02
466.	3.76
468.	11.22
469.	7.55
470.	2.15
473.	190.27
474.	98
476.	2.09
478.	16.35

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4 і 5	$2,301.92
Разом з місячних вкладок від членів	$5,063.96
Відсотки від бондів	243.80
Відсотки від морґеджів	411.77
Чинш від реальностей	825.00
Сплати морґеджів	229.82
Разом	$6,774.35

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 239 Білокур Стефан	$ 500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	149.27
Перенос резерви за переписаних дітей до інших кляс обезпечення	418.38
Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	247.13

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода для секретарів за перший квартал 1943. року	856.29
Платня помічних сил	712.13
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Свобода за праці і друки	142.36
Перенос резерви за переписаних дітей до інших кляс обезпечення	67.42
Федеральний і стейтовий податок за помічні сили	41.53
Видатки канцелярійні на пошту	25.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	20,000.00
Разом	$23.759.51

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем березня 1943. р. остала	$85,138.41
Прихід за квітень	6,774.35
Разом	$91,912.76
Розхід за квітень	23,759.51
Готівка з кінцем квітня 1943 року остає	$68,153.25

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 68,153.25
Морґеджі	125,020.04
Бонди	288,561.18
Реальности	52,640.00
Позички членам	175.00
Разом	$534,549.47

Довжний стан:

Посмертний фонд	$458,280.19
Адміністраційний фонд	76,269.28
Разом	$534.549.47

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТЕПЕР ГРОМАДЯНИ.—У таборі Лі, в Верджінії, відбулося цереміяльне надання американського громадянства сотці вояків. Ґенерал Джеймс Е. Едмондс розмовляє з сержантом Чернаком, що родився в Росії.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1943 РОКУ

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ:

Відділ ч. 397 злучився з відділом ч. 455 в Ню Йорк, Н. Й., створивши один відділ У. Н. Союзу, під ч. 455 в Ню Йорк, Н. Й.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 11. Ковальчик Іван.
В. 39. Качмарик Григорій.
В. 45. Вигенна Ева, Качмарик Стефан, Качмарик Анна.
В. 49. Пуколь Катерина.
В. 51. Гіщук Елизавета.
В. 57. Ропіцька Анна.
В. 58. Дінгов Микола, Гербовій Марія, Струж Анна.
В. 63. Гнатів Магдалена.
В. 75. Маринська Катерина, Гіза Григорій.
В. 76. Метровський Іван, Метровська Дженій.
В. 81. Примак Марія.
В. 87. Нестор Олена.
В. 90. Чередарчук Микола.
В. 94. Судомір Стелла.
В. 127. Круцько Стефан. Круцько Олена.
В. 140. Терлецький Стефан.
В. 146. Білоцус Йосиф.
В. 150. Базан Володимир.
В. 161. Гомзяк Михайло Юрій. Стефанович Меланія, Дуда Софія.
В. 163. Дубас Анна, Дубас Петро, Дуда Катерина, Бокайло Евген.
В. 165. Корнова Марія Йосифа.
В. 166. Бакай Микола, Бакай Марія, Немий Йосиф.
В. 170. Наконечний Петро.
В. 173. Долюба Анна.
В. 178. Шопяк Микола.
В. 204. Королик Марія. Королик Андрій, Смолій Евгенія. Нечепір Марія.
В. 206. Лещишин Михайлина, Лещишин Зенон Б.
В. 221. Щерба Евген Омелян, Іванишин Марія.
В. 228. Ресавич Марія, Юренко Елисавета.
В. 230. Ластик Анна, Чулик Михайло.
В. 239. Ільницька Анастазія.
В. 248. Пик Іван.
В. 277. Гринчук Михайло Р.
В. 287. Магура Стефан.
В. 293. Кавара Григорій.
В. 310. Беланський Володомир.
В. 317. Дидик Анна.
В. 324. Гальчук Іван.
В. 325. Крушельницька Стелла, Скіцко Юрій.
В. 330. Стасишин Василь.
В. 331. Кубінська Бесій. Тимків Анна. Кубінський Іван. Гандзюк Катерина, Мельничук Іван, Чан Микола.
В. 339. Мушинька Теодор Франко.
В. 347. Куц Іван.
В. 348. Касневич Агнися.
В. 361. Лисий Юстина, Дубик Стефан.
В. 363. Гедберг Юлія Е., Мельник Володимир Джеймс.
В. 375. Новелс Филис.
В. 379. Воловник Ольга.
В. 383. Іваник Олена.
В. 391. Григорчук Петро, Паньків Омелян, Паньків Олена.
В. 396. Корпа Юрій мол., Цілюпа Ольга, Слободзян Андрій, Тімко Володимир, Корпа Марія, Іванців Меланія.
В. 413. Кіселик Юрій, Кіселик Тодор.
В. 432. Мороз Анна, Карваш Марія. Масній Петро.
В. 457. Мандюк Микола. Кобіська Софія, Кобіська Олена, Чан Анна, Камінська Олена.
В. 465. Дмитраш Володимир, Дмитраш Стефанія.
В. 473. Нюнка Марія, Мушинська Анна, Нюнка Іван, Нюнка Софія, Радьо Павло, Нюнка Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 78. Маціовський Станислав.
В. 94. Данелюк Катерина, Лацик Іван, Лацик Катерина, Лацик Йосиф.* Алберт Володимир.* Лацик Вілям Г.*
В. 130. Петрик Катерина. Багуцький Михайло, Петрик Гнат, Війке Марія.
В. 159. Слаган Вілям., Слаган Павло,* Господарик Катерина, Господарик Франко П.*
В. 176. Хрущ Петро,* Вархоляк Михайло. Бруц Михайло,* Бруц Петро.*
В. 221. Герис Рей,* Герис Михайло.
В. 223. Танчук Розалія, Танчук Яремій.*
В. 230. Тима Стефан.*
В. 258. Циктич Григорій.*
В. 310. Венгринович Володимир 2.
В. 325. Лазара Василь,* Лазара Марія.
В. 344. Пелехата Стелла, Пелехатий Микола.
В. 365. Цибрінська Антоніна. Сабрінський Іван.*
В. 432. Морей де Моранд Іван Л. Грод Михайло, Шкільний Андрій.
В. 435. Буньо Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 133. Дідоха Григорій, Андрійчин Микола.
В. 173. Борис Анна. Борис Катерина, Борис Юлія.
В. 194. Величко Марія.
В. 316. Данилів Катерина.
В. 332. Муш Антонетта.
В. 361. Тиж Ольга.
В. 370. Венета С. Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 1. Балонис Катерина.
В. 20. Бабяк Магдалена.
В. 63. Беньо Сейдій.
В. 125. Гавалюх Анна.
В. 211. Пюрис Реймонд.*
В. 375. Потоцник Йосиф,* Потоцник Анна.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Федашко Адам,* Машак Дорота, Кріль Анна, Кріль Михайло,* Кріль Микола,* Роговський Петро.*
В. 8. Пузьо Анна.
В. 22. Гаврилюк Стан.,* Манціні Марія.
В. 29. Чернеський Антін А.*
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 58. Антонюк Станислав.*
В. 63. Пайю Текля.
В. 78. Ваненчук Антін, Молочняк Петро, Рудик Михайло, Стерник Іван.
В. 95. Токарчук Анна. Мич Михайло,* Мич Василь.
В. 96. Спожарський Йосиф.*
В. 99. Лавний Петро.
В. 101. Лотінська Юлія, Лотінська Марія. Лотінський Петро.*
В. 102. Пукач Микола.
В. 104. Микола Володимир,* Трешновська Ольга.
В. 125. Гарисон Розалія.
В. 159. Камінський Іван, Камінська Марія.
В. 194. Загродник Вілям.
В. 204. Видник Леон.*
В. 218. Лінка Іван.*
В. 219. Дорошенко Григорій.
В. 240. Шафран Анна Марія, Мачалаба Микола.*
В. 242. Дубіцький Франко.
В. 247. Біян Мирослав.*
В. 274. Бралiш Юлія.
В. 280. Седельник Олена, Седельник Анна, Малик Катерина.
В. 288. Кужмін Леон.*
В. 291. Бойко Вілям.*
В. 319. Бірбан Анна.
В. 339. Корбілька Чарлс,* Корбілька Ева.
В. 341. Грицина Дмитро.*
В. 358. Комарек Стефан.*
В. 365. Горват Марія, Горват Тесій, Музика Ева, Музика Іван.
В. 371. Павлюк Едвард,* Кузів Данило.*
В. 390. Сарояк Олександер.*
В. 413. Дичковський Евстахій.*
В. 427. Вашук Онуфрій.*
В. 432. Калавур Михайло, Дмитрів Іван.
В. 456. Мельник Емілія.
В. 469. Лоренц Аделя.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. о. Уляницький Антін.
В. 177. Баворовський Павло.
В. 204. Величко Марія.
В. 230. Кремін Михайло.
В. 247. Борис Анна. Борис Катерина, Борис Юлія.
В. 288. Сінгелевич Володимир,* Сінгелевич Іван.
В. 397. Тиж Анна.
В. 423. Захарчик Анна, Захарчик Едвард,* Захарчик Марія, Захарчик Мирослав,* Терплій Станислав.*
В. 446. Стерлик Роман.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 1. Полиняк Катерина.
В. 20. Бабяк Маргарета.
В. 63. Беньо Сейдій.
В. 125. Гавалюх Анна.
В. 211. Пюрис Реймонд.*
В. 375. Потошник Йосиф,* Потошник Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 16. Кипчар Юрій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 5. Галан Володимир.*
В. 114. Нестор Михайло.*
В. 146. Гайдамаха Йосиф.*
В. 159. Камінський Мирослав.*
В. 167. Бурак Іван.
В. 204. Видник Гарасим.
В. 291. Геніг Варнер,* Геніг Анна, Юлан Михайло.*
В. 301. Доманчук Володимир.*
В. 336. Матіїшин Анна.
В. 350. Брійн Марія, Брійн Павлина.
В. 361. Шайб Людвіг.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 2. Воргач Стефан мол.
В. 5. Беля Михайло, Підгірний Іван.
В. 7. Майбрук Микола.
В. 16. Мирдак Пазя.
В. 24. Гуркевич Іван, Горка Владислав.
В. 31. Вовчак Григорій.
В. 56. Федчак Анна.
В. 76. Галько Йосиф.
В. 85. Поливка Михайло ст.
В. 133. Карач Дмитро.
В. 137. Янович Іван
В. 206. Сталений Петро, Бухтик Семен.
В. 218. Сокіл Стефан.
В. 220. Люсь Іван.
В. 221. Мельник Михайло.
В. 277. Йордак Олекса, Молява Павло.
В. 286. Хомяк Теодор.
В. 288. Данилів Павло.
В. 347. Хай Юлія.
В. 372. Хавурський Петро.
В. 388. Бренгілевич Йосиф.
В. 476. Маряк Катерина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1943 року було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	30.942
В місяці квітні 1943 р. принято нових	105
В місяці квітні 1943 р. принято наново	46
В місяці квітні 1943 р. принято з переступними листами	16
В місяці квітні 1943 р. принято з інших кляс обезпечення	7
В місяці квітні 1943 р. принято зо старого роду обезпеч.	—
Разом	31,116
В місяці квітні 1943 р. суспендовано	63
В місяці квітні 1943 р. відійшли з переступними листами	22
В місяці квітні 1943 р. відійшли до інших кляс	7
В місяці квітні 1943 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці квітні 1943 р. відійшли зо зворотом у готівці	14
В місяці квітні 1943 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці квітні 1943 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці квітні 1943 померли	26
Разом	133
З кінцем місяця квітня 1943 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	30,983

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	96
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	198
В клясі В.В.	на $1500	7
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500	на $ 500	477
В клясі О-1000	на $1000	315.
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	3,780
В клясі Р-1000	на $1000	2,081
В клясі Р-1500	на $1500	19
В клясі Р-2000	на $2000	11
В клясі Р-2500	на $2500	1
В клясі Р-3000	на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Нидавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	2,371
В клясі Е-1000	на $1000	859
В клясі Е-1500	на $1500	15
В клясі Е-2000	на $2000	7

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,790
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,540
В клясі W-1500	на $1500	33
В клясі W-2000	на $2000	16
В клясі W-2500	на $2500	1
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-ріжні суми		94

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	192
В клясі Т- 500	на $ 500	3,828
В клясі Т1 750	на $ 750	568
В клясі Т-1000	на $1000	8,387
В клясі Т-1500	на $1500	200
В клясі Т-200	на $2000	54
Разом		30,983

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 39. Вожнічак Микола, Качмарчик Доналд Григорій.
В. 45. Юзвак Катерина.
В. 58. Струж Іван мол., Конопельська Джералдина.
В. 75. Присташ Беверлій Анна.
В. 76. Метровський Володимир.
В. 90. Кімсоль Іван мол., Судомір Вінцент Ален.
В. 125. Дунська Кароля Анна, Дунська Даяна.
В. 127. Свайчук Іван Річард.
В. 130. Рапавий Іван 2.
В. 140. Віянт Росел Григорій.
В. 155. Будняк Марселя.
В. 161. Дуб Марта, Кость Елисавета Б., Періцелій Евген Ален 2, Ватак Микола Франко, Вронський Григорій, Дуб Теодор, Дуб Патрися. Дуб Іван, Дуб Маріянна.
В. 163. Дубас Анна С., Чаплінський Володимир, Чаплінський Михайло, Матишин Михайло, Матишин Вілям Пісечко Іван мол., Садовий Йосиф.
В. 177. Рогозій Маріянна Джійна.
В. 200. Лакуста Росел В., Кокольський Григорій.
В. 204. Гавриляк Еленора. Дзюрка Йосиф Едвард, Мигович Лаврентій, Панкевич Дженій. Гавриляк Ірина.
В. 206. Лещишин Еленора.
В. 211. Антошків Олися, Антошків Маріянна.
В. 218. Темник Марилина Анна. Темник Норма Джійна.
В. 221. Шпікула Тарас Володимир.
В. 223. Гренцевич Іван Павло.
В. 233. Задорожний Еленора Джейн.
В. 239. Гайгер Норман Стефан.
В. 245. Звік Роман.
В. 248. Лебід Іван Річард, Кобилянська Христина Анна.
В. 254. Котлер Лінда Анна, Котлер Філис К.
В. 268. Мучавська Дорота Гейзел, Закшевський Станислав.
В. 281. Дачук Даяна Алберта, Рейтер Едель 2.
В. 284. Василюка Кароля Джіна, Василюка Марилина-Розалія.
В. 287. Гринька Христина.
В. 292. Ващук Евген Іван, Кінащук Вілям Володимир.
В. 293. Ленард Вілям мол., Пійс Мілян Л., Станічій Стефан.
В. 296. Романо Ізадор мол.
В. 299. Коваль Олекса.
В. 310. Беланський Володимир.
В. 324. Моклюк Ален, Моклюк Катерина, Сенько Стефан мол., Моклюк Марія, Моклюк Василь.
В. 331. Ермлович Катерина.
В. 336. Купчик Роналд.
В. 339. Сорока Морійна. Сорока Каролина.
В. 341. Подебрій Мирослав Йосиф, Зелений Левко Зенон, Зелений Ігор Богдан, Скоренький Богдан.
В. 359. Чуй Пилип Роналд.
И. 361. Захарків Наталка.
В. 369. Турко Варвара.
В. 371. Бойкевич Роберт Петро.
В. 379. Іванюк Володимир мол.
В. 391. Штик Долореса, Сидор Евген, Штик Бернадета, Паньків Патрися Анна.
В. 395. Лучейко Марія.
В. 396. Корпа Іванна, Корпа Стефан Чарлс, Кравець Марія Анна. Крисалка Микола Іван, Вароньский Франко Теодор мол., Тімко Джувна Катерина. Шабатура Іван Скот. Слободзян Володимир, Крисалка Вілям. Попадин Микола, Попадин Юлія.
В. 414. Галстен Лінда Лій. Вінічик Річард Михайло, Ковальська Катерина, Ковальська Патрися.
В. 432. Костюк Роман.
В. 457. Тимків Володимир мол., Тимків Сандра Лій, Тимків Патрися Анна, Вінкій Павло, Вінкій Пилип, Кубіцький Едвард, Камінський Едвард П.
В. 469. Когуцький Р. Ярослав.
В. 473. Дякун Ольга Михалина. Зенчишин Анна, Крамар Стефанія Марія, Марак Богдан, Марак Марія, Вітишин Ярослав, Шеремета Олекса Ярослав, Шеремета Елена Ярослава.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 7. Крушінський Йосиф.
В. 78. Олярчик Константин, Лисик Йосиф.
В. 176. Хрущ Юрій, Хрущ Олена.
В. 223. Танчук Іван.
В. 266. Рекуник Катерина.
В. 344. Пелехатий Володимир, Пелехатий Іван.
В. 432. Феценко Елейора.
В. 446. Савків Володимир П.
В. 456. Калка Анна 2, Калка Софія 2, Калка Григорій 2.

ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ ДІТИ:

В. 332. Муж Микола.

ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС ДІТИ:

В. 325. Чупа Олекса.
В. 343. Андерсон Джувн.
В. 422. Данківський Йосиф Іван.
В. 425. Канцер Варвара Шерейн. Канцер Павло Іван мол., Барбаш Елва Джовн.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 1. Барна Олена Анна, Барна Сандра Джійн, Ліщинська Дорота, Ліщинська Марта.
В. 30. Голомб Варвара Анна.
В. 72. Бліжнеська Ірина Олена.
В. 78. Валінська Флоренса.
В. 261. Прус Ерл Лестер, Прус Нелсон.
В. 268. Меліш Ярослав Деоніз.
В. 313. Лашінський Павло.
В. 339. Корбілка Марія.
В. 395. Капраль Дорота, Капраль Йосиф, Капраль Станислав.
В. 421. Лабага Долореса, Лабага Петро, Лабага Пилип.
В. 424. Сверкевич Андрій, Сверкевич Анна.
В. 429. Барна Марія, Барна Тома.
В. 432. Прокопович Любка Віра, Бурбела Михайло, Таращук Богдан, Таращук Володимир.
В. 473. Заяць Евгенія. Заяць Надя, Мінісора Володимир.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 446. Шушереба Іван.
В. 464. Гуляновська Орися 2.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 325. Чупа Олекса.
В. 343. Андерсон Джувна.
В. 422. Данківський Йосиф Іван.
В. 425. Канцер Варвара Шерейна, Канцер Павло Іван мол., Барбаш Елва Джовн.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 63. Гнатів Магдалена.
В. 81. Приймак Марія.
В. 87. Нестор Олена.
В. 105. Шагала Григорій.
В. 140. Терлецький Стефан.
В. 150. Базан Володимир.
В. 173. Долеба Анна.
В. 221. Щерба Евген Омелян, Іванишин Марія.
В. 228. Юренко Елисавета, Решавич Марія.
В. 277. Гринчук Михайло.
В. 317. Дидик Анна.
В. 363. Мельник Володимир.
В. 396. Цілюпа Ольга.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ.

В. 102. Бахоровський Олександер.
В. 243. Шавала Теодор.
В. 331. Цап Микола.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 36. Гаран Юстина.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1943 року було в У. Н. С. дітей членів	9,974
В місяці квітні 1943 р. принято нових	126
В місяці квітні 1943 р. принято наново	18
В місяці квітні 1943 р. принято з переступними листами	1
В місяці квітні 1943 р. принято з інших кляс	6
Разом	10,125
В місяці квітні 1943 р. суспендовано	29
В місяці квітні 1943 р. відійшли з переступними листами	3
В місяці квітні 1943 р. відійшли до старших членів У.Н.С.	16
В місяці квітні 1943 р. відійшли до інших кляс	6
В місяці квітні 1943 р. відійшли зо зворотом у готівці	3
В місяці квітні 1943 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці квітні 1943 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці квітні 1943 померли	1
Разом	58
З кінцем місяця квітня 1943 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	10,067

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі	на $500	5,190
В 2-гій клясі	на $400	1,469
В 3-тій клясі	на $100	2,116
В клясі 4Р	на $ 250	21
В клясі 4Р	на $ 500	554
В клясі 4Р	на $1000	112
В клясі 5Е	на $ 250	1П
В клясі 5Е	на $ 500	405
В клясі 5Е	на $1000	89
Разом		10,067

З кінцем місяця квітня 1943 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 41,050

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за квітень 1943 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж квітня 1943 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЄВИЧ,
344 Becks Run Road, Pittsburgh, Pa

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН.
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН,
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich

РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
4101 N. Monitor, Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
947 Ottawa St., Windsor, Ont. Canada.

СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa

ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J

ТАРАС ШПІКУЛА,
1409 N. Lawler Ave. Chicago. Ill

ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich

ГЕНОВЕФА ЗЕНКО,
887 Boulevard St., Akron, O.

МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
72-50 Manse St. Forest Hills, L.I., N.Y.

АНТІН ШУМЕЙКО,
1972 Ostwood Ter., Union, N. J.

ДМИТРО ШМАГАЛА,
1504 E. 173rd St., Cleveland, Ohio

ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo. Pa

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Йонатан Райтер*)

Каліка

Легіт зморщив поверхню заливу, окружену зеленою смугою левади, а далі обнятою темною рямою лісу. Сонце пекло, а в його промінні дрібні хвилі вилискувалися наче срібло й разили очі осліплюючим блеском. Та в глибині побережа шуміли дерева, що кидали тінь довкола. Я минув на біло помальований поміст, де вивантажували товари, та став зніматися вгору, щоб опісля зійти у славну, а невідому мені досі долину Кель і вперше налюбуватися холодком, що там усе царить. Я скрутив першою стежкою за мостом і на скруті побачив якогось старого чоловіка, що сидів безчинно. Як переходив попри нього, поздоровив його та пішов далі в глибину долини. Тепер побачив я, що він здивовано та цікаво поглянув за мною. Я перебіг долину здовж і вшир, оглянув усе, що було цікавого й вертався тією самою дорогою до побережжа. І я знову стрінув старого, що старанно затирав мої сліди на розпеченому жовтому піску. Як він побачив мене, сів на пні дерева та пильно приглядався мені.

Я зупинився та сказав кілька слів про гарну погоду.

— Так, гарна погода.

Замовк, а його очі блукали над заливом і над проливом, що майоріли в далі. Увихалися там човни, повні людей, що були при праці або для розривки.

— Їздять кораблями, човнами, увихаються, як хто може — запримітив старий, витягаючи з кишені люлечку.

Я запримітив це та зараз подав йому цигаро, бо я сподівався, що так буде балакучіший.

— Люди займаються всілячиною. Ніколи не мають спокою, та всеж пароплави це найцікавіше в світі.

Я спитався, що йому так надзвичайне здавалося в пароплавах, яких чейже від дитинства мусів бачити чимало.

Із великим сумом відповів, що їх собі зовсім не пригадує. До сорокового року життя дивився лише на закопчені стіни й вікно, крізь яке видно було темну зелень ялиць, що росли довкола хати — так аж до сорокового року життя. Мені пробіг крізь голову здогад, що може цей чоловік не при здорових змислах, що або сидить бездільно або копає в піску. Волосся його було сиве а спадало аж на ковнір, волосся на бороді розкуйовджене, очі вліді, трохи прижмурені, а запалися глибоко, лише поморщене. Штани на ремінці темно-гранатовий жупан, який вже рідко стрічається, як памятку давніх часів.

— Я не розумію вас — озвався я — якжеж це до сорокового року могли ви не бачити нічого, крім стін кімнати?

— А так, бо я переломаний.

Я був майже певний, що маю перед собою божевільного, який не в силі дати путню відповідь. Я хотів уже йти, як старий знову глянув на мене. В його очах не було божевілля, тільки смуток, біль і самота.

— Можеб ви мені щось розповіли про себе? — спитався я. — Відкіля ви тай що то значить, що ви „переломані" та як це сталося?

— Не багато можна про це говорити. Я з пустих околиць Гарпарського лісу. Там я народився і там жив. Це великий ліс, лихий ліс.

— Як ліс може бути лихий?

— Кого він собі на жертву вибере, той від своєї долі не втече, як ялиця повалиться. А як одна падала, впала на мене той тому я переломаний.

— То це сталося в лісі Гарпару?

— Так, при рубанні дерев. Пень зломився нечайно, я не вспів відскочити й мене придавило.

— Ви довго нездужали?

— Аж до сорокового року життя лежав я. Лікарі нічого не могли порадити мені. Правду сказати, я ніби не був хорий, одначе й не був здоров. Боліти то мене не боліло, лише рушитися я зовсім не міг.

— А тепер ви вже здорові?

— Зовсім здоров я не є тай ніколи не буду, так як інші. Та що вже й ноги волічу за собою й руками можу рушити, то я тут забрався до роботи. Цеж ніяка тяжка праця, а хтось мусить це зробити.

Вказав рукою на заскороджену стежку та позамітане побережжа й говорив далі:

— Як не можна робити нічого ліпшого, треба робити що можна. Хтось тут мусить порядку доглянути, великим панам служити, каміння збирати, сліди заскороджувати...

— То я як переходив туди, приспорив клопоту?

— Е, що там за клопіт! Коли чоловік стільки літ перележав, то любо погуторити з кимсь, що багато світа бачив. Так, люди їздять і плавають, а пароплави теж посуваються морем і димлять. Га, га! Булоб воно гарне так жити, як інші живуть. Та коли чоловік до нічого іншого не може надатися, мусить бути тим, чим може. Чи воно не так, прошу вас?

— Правда, що так.

— Тому я тут лежу та заскороджую стежки. Кажуть, що великі пани тут приїдуть, треба, роби все в порядку застали.

Схилився та підніс вузлик, що був за пнем дерева, в старій злинялій хустці в цвіти, добув чорний хліб та шматок вудженої риби.

— Воно тверде, одначе ситне, — сказав. — Як великі пани проїдуть, то може й золотого дістану, кажуть, що пани люблять так платити за працю.

Я встав і розпрощався з бідним переломаним калікою, та зісунув човно на воду.

Доки я міг його бачити, сидів на пні, їв свій скромний полуденок і погядав за відпливаючим човном. Потім устав і знову став заскороджувати стежки, щоб усе було в порядку, як приїдуть великі пани...

*) Йонатан Райтер, фінляндський поет, народився 1859. року в Екенес, маленькому надморському містечку. Його батько був пастором. Молоді літа прожив на прибережних острівцях. Велика любов природи це головна прикмета Райтерових поезій. Залюбки змальовує море та тяжке, повне небезпек життя мешканців морських побереж. Праця в розумінні Райтера найбільша розрада та найпевніша абезпека.

МАЄ 11 ЗІРОК.—Найбільше службових зірок має тепер пані Ема Вен Кутрен з Ню Йорку, котрої 11 дітей служить у збройних силах Дядька Сема: 6 синів у фльоті, 3 дочки в „Вакс", один син при армії, а один при торговельній фльоті.

Огляд Новин

(Подає Елмер Дейвис, Директор Бюра Воєнних Інформацій).

Наука з Тунісу.

Перемога в Африці має можливо менше значіння для загального провадження війни ніж мали три рішаючі перемоги в 1942 році: на Острові Мидвей, в Сталінграді та Ел Аламейн. Якби з нашого боку було програно один з тих боїв, шлях до перемоги був би далеко довшим і тяжчим. Проте перемога в Африці має не менш важне значіння не тільки сама по собі, але й щодо способу, яким її здобуто.

Німцям відплачено тим самим, що вони давали полякам, голяндцям, бельгійцям і французам. І вони того не витримали. Берлінські газети говорять про те, що їх військо в Тунісі боролося до останнього набоя. Надії, вони мали подостатком амуниції, коли піддалися. Здається вони мали подостатком всього, крім одного, — того, що мали росіяни, коли трималися в Сталінграді; що мали наші вояки в перших днях на Ґвадалканалі, коли не знали, чи дійдуть до них колинебудь посилення і амуниція; що мали британці в літку 1940 року, коли самі одні стояли проти ворога. З кампанії в Тунісі є велика наука, що „пануюча" раса не може витримати, ні спокійно зрікаються бою, як їм завдадуть удар.

Перемога в Тунісі доказала, що „пануюча" раса піддається, коли нею потермосити. Одного дня це станеться в самій Німеччині, як сталося за першої війни, коли мораль німецького народу заломилася, як тільки виявилось, що не можуть перемогти. Але це станеться тільки після того, як дістануть більше ударів — і то в Европі, не Африці. І коли це почнеться, спритні люди в Німеччині побачать той початок скорше ніж про те буде знати хтось поза Німеччиною. І почнуть ті спритні особи корчитися, крутитися, старатися врятувати свою власну шкуру. Бо вони знають, що лідери націстичного уряду та мілітарні і індустріальні лідери, яких підтримували, не вийдуть цілими з тої катастрофи. Всі націстичні лідери та багато військових були причасні до тих злочинів проти мирного населення окупованих країн, за які уряди Обєднаних Держав присяглися покарати винних. А ті з них, що уникнуть кари, не уникнуть кари, не уникнуть лютости німецького народу проти банди, що обіцяла йому цілий світ, натомість привела до руїни. Тому можна сподіватися, що ті головачі будуть робити все можливе, щоб вийти з того з найменшою заплатою.

Перш за все, вони будуть старатися, як стараються і тепер, поділити Обєднані Держави, використовуючи всі хитрощі своєї пропаганди. Де тільки зможуть, вони будуть грати на заздрощі, підозрінні поміж державами і в середині їх, використовуючи все, що може викликати тертя і тим стримати воєнні зусилля Союзників. они робитимуть все, що в силі, аби переконувати народи Обєднаних Держав, що Німеччина є нова, безпечна, незагрозлива. Що ми можемо цілком безпечно відкликати війну і захоронити життя на інших умовах, не на безумовному підданню та повній поразці Німеччини.

Вони ще до того не дійшли, але поширюють в Німеччині байку, що спритні головачі зможуть зробити компромісовий мир з Америкою та Англією і тоді всі сили Німеччини можна буде обернути проти Росії. Вони стараються ширити чутки, що можуть заключити компромісовий мир з Росією і звернути свої сили проти нас. Головне в тій історії те, що мовляв, як ми не хочемо, щоби вони робили мир з Росією, то мусимо поспішити і першими зробити мир з ними. Покищо їм не вдалося нікого обдурити ні в якій країні, але можна бути певними, що вони надалі будуть старатися те саме робити. Крім того будуть виходити ріжні мови про мир з краян — прихвостнів Гітлєра. Будуть мови про мир з невтральних країн, які бажають миру в своїх власних інтересах.

Ми вже дещо такого чули від генерала Франка, еспанського диктатора. Останнього літа Франко казав, що ліберальний світ занепадає, як жертва своїх власних помилок. Говорячи про ліберальний світ, він мав на увазі наш світ — демократії і волі. Він був певний тоді — або тільки так казав — що „вісь" переможе. Але за два дні після заняття Тунісу і Бізерти, коли в Африці змиталися рештки німецької армії, ген. Франко несподівано побачив, що ні та ні друга сторона не може виграти і тому ми повинні тепер помиритися. Є досить причин, чому Франко хотів би довести до компромісового миру. Але незалежно від того, чи його промова була виявом його власних думок, чи вона відбивала думки когось іншого, вона не зробила ніякого враження, у Вашингтоні. Там тільки зазначено, що Америка, Британія і Росія рішені разом примусити ворога до безумовної здачі.

Безумовна здача означає загибіль для всіх лідерів німецького уряду та для всіх їх підлеглих, які залюбки мучили і мордували безоронне, невинне населення окупованих країн. Як казав президент Рузвелт минулого жовтня, лідери тих несчисленних випадків дикости та їх брутальні виконавці повинні бути названі, заарештовані і віддані під суд згідно з законами про кримінальні вчинки. Це торкається так само і японців та тих італійців, що брали участь в тих злочинах. Ті люди здібні на все, що на їх думку може помогти їм уникнути тої долі. Коли вони побачать, що їх починають бити, вони не завагаються обвинувачувати інших, якщо на їх думку це поможе. Ми ще можемо побачити щось подібне до революції в націстичній партії. Або повстання армії проти всіх націстів. Або якусь спілку генералів з бизнесовими особами, можливо з неувагою до фронту, щоби тільки уникнути відплати, яка має впасти на них.

Ці крутійства напевно не обдурять нікого в країнах, що зазнали присутности німецького війська. Не обдурять вони багато людей в Англії, де півтисячі тисяч чоловіків, жінок і дітей забито націстичними летунськими рейдами. Але недавня націстична пропаганда вказує на те, що вони мають надію здурити людей у нас. Ми є далеко, ми не почули, не бачили війни в нашій країні. Звичайно, ми всі хотіли-би здобути перемогу з можливо найменшими втратами життя американців. Саме тому правдоподібно німецькі лідери надіються обдурити нас, підсунувши замість перемоги щось таке, що в дійсности не є жадною перемогою. Щось таке, що залишило би Німеччині більшість її грабунків. Щось таке, що було би початком іншого перемиря, яке на пів раз може не протягнє і 20 років. Усвідомлюючи собі це все вповні, знаючи, що не можна вірити нікому з тих людей, що займають важні становища в Німеччині, представники Союзників заявили в Касабланці, що не буде ніяких угод з ворогом, а тільки безумовна здача.

Петро Березин.

Справа Помочі Цивільному Населенню

(ОНА). — Як наці-фашисти завоюють яку країну, то в першу чергу рабують населення. Забирають в нього харчі, худобу, коні і все інше, що їм може придатися до ведення війни. Армії Обєднаних Держав роблять цілком інакше. Як відберуть у ворога підбиті ним землі, то в першу чергу несуть поміч голодному й ограбленому населенню. Це тепер діється в Північній Африці. Повернувши недавно з Европи, Герберт Лімен, директор Адміністрації Несення Помочі Закордоном, сказав, що: „Несення помочі й приверненя порядку не є виключене повоєнною проблемою, але її переводить в життя сейчас, як тільки проженуть ворога. Таким способом ми не лиш помагаємо нещасному населенню, але й причиняємося до виграння та прискорення кінця війни".

Для кращого несення допомоги Північну Африку поділено на дві части — в Марокко й Альжирі допомогову роботу ведуть одні люди, а в Тунісі — другі. Тобто є дві окремі адміністрації. А зроблено це тому, як каже Лімен, що в обидвох краях панують цілком інші вимоги. Наприклад, відступаючи з Тунісу — німці нищили все, що тільки могли. І коли англійська, французька й американська армія їх відти вигнали, то застали в Тунісі чисті руїни. Всьо було зруйноване і населенню треба було давати негайну допомогу. Для цього створено окрему військову адміністрацію, яка поробила кроки, щоб негайно обчислити, скільки вона має в запасі поживи, одіння й ліків, бо як аліянтські армії вигнали німців й італійців з Тунісу, то виявилось, що з 3,500,000 населення, від шість до сімсот тисяч потребувало хліба й одіня, з якого ці німці обдерли.

Армія взялася до праці і в короткім часі привезла до Тунісу харчі, одіння, ліки й інші потрібні населенню річі, які вже розділено ідано людям спромогу братися до відбудови знищених німцями осель. Лімен каже, що найгірше терплять маленькі діти. Ці невинні сотворіння від вісімнадцять місяців до чотирнацять літ віку, не знають, за які гріхи їхню країну навістила воєнна буря і вони найбільше від неї терплять. Ходять голодні, напівголі і плачуть за відірваними від них батьками. Але армія вже ними заопікувалася і діти дістають від неї молоко, зупу та інші харчі. Червоний Хрест та місцеві шкільні управи й товариства співпрацюють й опікуються тими наймолодшими жертвами воєнної заверюхи. Армія достачає їм харчі, а Червоний Хрест розділяє їх поміж французькі, жидівські й арабські діти без ніякого упередження.

Крім дітей, якими негайно було треба заопікуватись, американці, що обслугують випущених з концентраційних таборів вязнів, що їх німці оставили за дротами голих і босих. Їх також треба було одіти й нагодувати. Вони вже троха підтягнули і також взялися до праці. Дехто при відбудові знищених ворогом будинків, доріг, а інших заставлено до праці при військових інсталяціях.

Як тільки війська Обєднаних Держав заняли Північну Африку, то на початку питання допомоги місцевому населенню не грало великої ролі. Цебто — ніхто з місцевих людей не сподівався від союзних армій даровизни. Люди мали гроші і не було ніякого безробіття. В перших днях окупації тільки одна річ впадала в очі — обмаль харчів. Це тому, що німці постійно вивозили з Північної Африки шалі місцевим людям дуже мало віктуалів. Для місцевого населення це сяк-так вистачало, але як прийшла армія Аліянтів, то відразу показалося, що з харчами не гаразд. Голоду, „розуміється, не було, але й не можна сказати, що було що їсти. Це тому, що вся природа американськими кораблями пожива зуживалася для армії, а цивільне населення мусіло вдоволитись тим, що могло дістати. Однак такий стан довго не тривав. Як тільки наладжено транспорт з Америки, то відносини з харчами покращали. Тоді не тільки армія мала що їсти, але й цивільне населення.

Люди, що займаються несенням допомоги цивільному населенню в Північній Африці, говорять, що здобутий ними досвід можна було до певної міри використати й в інших відбитих від німців краях. Кожна зроблена в початках помилка буде наукою для тих, що займаються прохарчуванням людей, як робити в Европі, щоби цивільне населення у відбитих від німців краях дістало негайну допомогу. Воно жде на цю допомогу з великою нетерпеливістю і ми мусимо робити все, що є в нашій силі, аби ці нещасні жертви націстського терору на нас не завелися. Вони вже цілими роками терплять від голоду і надіються, що як тільки союзні армії проженуть ворога, то Америка дасть їм негайну поміч.

„Розуміється", говорив Герберт Ліман, „що ми маємо на увазі, але треба припускати, що несення негайної помочі визволеним з гітлерівського ярма народам, не може йти по одній лінії. В Европі може запанувати цілком інша ситуація ніж та, що є тепер в Північній Африці. Але здобутий там досвід все одно буде використаний і в інших краях. Може не на сто відсотків, але ми вже більш менш знаємо чого нарід потрібувати-ме, як націсти будуть прогнані".

Як армії Обєднаних Держав проженуть агресорів з окупованих ними країв, то місцеві уряди мусять самі занятися ратунковою справою. Обєднані Держави достачатимуть поживу, одіння, тощо, а уряд вже буде мусіти найти спосіб, щоб якнайскорше все те роздати місцевому населенню. Якщо в деяких краях такого уряду не буде, то американська адміністрація в даній країні буде руководитись такою системою розподілу харчів, як це робиться тепер в Північній Африці.

Обєднані Держави вже заздалегідь застановляються над тим, що як прийде час на відбудову знищеної націстами Европи, то доперва на місці покажеться, що і як треба робити, щоб народи прийшли до себе і почали жити нормальним життям. Обєднані Держави в першу чергу дадуть їм харчову допомогу, а потому достачатимуть насіння і хліборобського знаряддя, щоби вони самі собі помагали. Здобувши над ворогом перемогу, Аліянти зроблять все, що буде в їх силі, щоб господарське життя европейських народів якнайскорше прибрало нормальний характер.

Ми ще мало знаємо про негайну допомогу, яку Обєднані Держави дали населенню в Північній Африці, але треба сказати, що як тільки Аліянти вигнали наці-фашистів, то люди відразу мали що їсти. Це є перша і дуже важна справа. Тому можемо бути певні, що як тільки союзні армії проженуть з окупованих країн націстські банди, то в першу чергу постараються про те, щоби люди мали що їсти.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР промовляє до американського конгресу в Вашингтоні. Радіо рознесло промову Чорчила по всему світу.

ПРИНЯТТЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ В ГУБЕРНАТОРСЬКІМ ДОМІ

Екзекутиві Української Жіночої Ради та головам ріжних українських організацій, які складають Раду і кооперують з нею, була уділена особлива честь дружиною губернатора провінції Манітоби панею Р. Ф. МекВілліямс запрошенням на приняття в Губернаторськім Домі в пятницю 7. травня.

Це приняття було улаштоване виключно для українських жінок. Запрошення дістали 38 осіб: а саме: пп. Г. Мандрика, П. Геник, Т. Кройтор, М. Ваврикова, Д. Гуцуляк, М. Симчич, М. Соломон, Н. Бачинська, Е. Струтинська, О. Войценко, І. Гайовська, А. Круцик, М. Залозецька, А. Грушка, М. Новак, А. Рудачек, Л. Сеніцька, А. Гаврико, О. Левицька, М. Дима, А. Бабій, А. Бабинець, К. Була, А. Корман, Т. Семенчук, О. Арсенич, С. Сафнек, А. Семотюк, І. Мірус, А. Павлик, М. Сеніцька, О. Свистун, О. Угринюк, А. Лютак (лейтенант СВАС), Г. Гаврилюк, Е. Білінська, А. Стеч і М. Корецька.

Пані губернаторова в своїй чаруючій сердечности зробила це приняття надзвичайно щирим, а як визначна громадська діячка — дала йому цінний і цікавий зміст щодо праці і взаємовідношень.

Приймаючи гостей, пані МекВілліямс поцікавилася ближче пізнати українські жіночі організації, їх завдання і конкретну працю як на домашнім полі, так і для воєнних зусиль.

На її запрошення, голови окремих організацій і представниці Управи Ради дали яскраву картину ріжноманітної праці українського жіноцтва. Були висвітлені такі ділянки праці: шиття для воєнних потреб, плетення, купівля вовни, грошеві збірки та чаї — все це на користь Червоного Хреста, подарування Союзом Українок авта (ембуленс), купівля-продаж бондів, воєнних сертифікатів і стемпсів, висилка пакунків воякам, участь в Центрі Обслуги Вояків (Юнайтед Сервисес Сентер), участь в громадських збірках (теґс) на добродійні цілі, візітація шпиталів, добродійна праця (Різдвяні „Чір Фондс" — пакунки для бідних), плекання українського мистецтва, як драма, спів, ручне мистецтво, підтримання спорту, ведення Діточого Садка і інше.

Говорили від організації: п. Струтинська — від Т-ва Лесі Українки на Ст. Боніфас, панна Стеч — Ліги Українських Молодих Жінок, п. Гаврико — Т-ва Лесі Українки при Народнім Домі, п. Левицька — Жіночої Секції СУАС, п. Семотюк — Т-ва при кат. Церкві Св. Покрови п. Симчич — Союзу Українок Канади (Домініяльної Екзекутиви), п. Гайовська — Т-ва кн. Ольги при Інституті Просвіти, п. Арсенич — Т-ва Укр. Народного Мистецтва, п. Була — Т-ва Ольги Басарабової при Рідній Школі Шашкевича, п. Корман — Т-ва Марії Маркович при Читальні Просвіти, п. Павлик — Секції Молодих Жінок при Манітобськім Відділі Союза Українок, п. М. Сеніцька — від Клюбу Українських Молодих Жінок.

Від Управи Жіночої Ради загальний огляд праці подала п. Геник, а п. Мандрика підкреслила значіння освітньої праці Жіночої Ради і товариств для піднесення суспільної моралі, яка є основою активности у виконанню завдань часу.

Голова Ради п. Кройтор вела порядок в бесідах.

Пані МекВілліямс вислухувала бесідниць дуже уважно, докладно роспитувала і давала свої дуже цінні зауваги.

Підчас приняття відбулася зустріч з гостями самого пана губернатора, який щиро привітав українських жінок і висловив їм своє задоволення з їх дружньої і обєднаної праці.

Завдяки надзвичайно щирій атмосфері і сердечности з обох сторін а також ділової змістовности, приняття затягнулося поза 6 год. веч. Гості розходились домів дуже щасливі і піднесені на дусі в їх праці для своєї держави Канади і рідного народу. Г. Б. — („Канадійський Фармер").

На Нові Гнізда

(Докінчення зо сторони 2-гої)

лин темний весняний вечір і ніхто більше!...

— Вгамуйтесь, пані-матко! заспокоював каліка стару.

Це ще не горе, а ось горе, що перед вами стоїть — це я! Я був колись людиною, а тепер я що? — каліка, а вселе гніваю Бога, не нарікаю і не плачу, бо гріх побиватися. Стара трохи заспокоюється...

— — — — — — — —

Північ... У хаті темно... На полу лежить стара, на печі старий, на лаві москаль... Біля нього долі валяється його дерев'яна нога... Тихо, навіть і цвіркун заснув...

— Старий!... Ти спиш? — питає стара. — Спиш?...

Тихо...

Старий не спить, але мовчить, щоб стара подумала, що він не думає, а спить, і тим сама заспокоїться...

Проходить пів години.

— Стара, ти спиш? — питає з печі старий. — Спиш?...

Тихо...

Стара мовчить, але не спить і тим хоче виявити старому, що вона не думає, а спокійно спить. — Це його заспокоїть — думає хора стара, і він засне...

Москаль все те чує, але хоче старим показати, що він не думає, а спить спокійно. Це їх обох заспокоїть, мислить каліка і починає хропіти.

— Ех, як би мені рука та нога! — бурмоче москаль ніби крізь сон.

Місяць плив по небі і допливши до хати осиротілих зацікавався, глянув у вікно і зрозумівши цю святу лож усміхнувся, але як побачив долі дерев'яну москалеву ногу, прожогом заховався за хмару. Мабуть він перелякався чоловічого звірства!...

ЗАВДАННЯ МАТЕРИ

В канадійськім „Українськім Робітнику" (ч. 18) помістила Ганна Арабська статтю „У День Матери", в якій змальовує матірну любов, що її не зруйнує, ні не підкопає ніяка сила. Говорить і про дорослих синів та дочок, що забувають за свої старенькі матері та їхне огнене серце. Як і спиняється на тому, що скоро виросте у нас ... родинної духовної аристократії, якщоб свідомим матерям полишено виховання дітей. У звязку з тим пише і про несвідомих матерей. І то ось так:

„Величезне число матерей не свідомі своїх виховних завдань. Їм не бракує любови, але бракує свідомости; бракує широкого вікна на світ і на поле ріжних справ. Мати є корінем всіх людських племен і народів. Вона повинна бути свідома, серед яких обставин її квіти-діти будуть цвисти найкраще й будуть найкращим овочем для її племени й народу. Скільки то нині на ринку дешевих журналів, з величезним числом дешевих романів, які бють у саме серце основ нашої християнської родини, у саме серце християнської моралі. А несвідомі матері не тільки не боронять своїм дітям це сміття читати, а ще й, щоб їх задоволити, дають їм на них свій важко запрацьований гріш. Не знають бідні, що вони самі своїм дітям в руки і в невинні душі отруту пхають. Подивімся нині по ріжних наших хатах, які дуже змодернізовані, то вже не побачимо на стінах образів Ісуса Христа, Матери Божої, або яких других святих осіб. Ні, ці благородні святі особи, символ всего найвищого, познікали із стін наших модерних домів, а на їх місце появилися витинки голівудських акторок і акторів з ріжних журналів. Їх звичайно там повісили дуже модерні донечки, або синки родин, що жиють у модерних домах.

„Несвідомі матері не знають, що значить ця зміна? Наші українські матері, що не мають нічого проти таких змін мабуть ніколи не читали коротенького оповідання свого українського письменника Василя Стефаника, під назвою „Святий Николай у Гарешті". Це оповідання зворушує нас до дна душі. Як то старенький образ с. о. Николая забрали за податок із бідної гуцульської хати, а діти ввечір повклякали і зложили рученята до молитви, але завважили, що св. о. Николая вже на стіні нема. Питали свою маму благаючим голосом: „Мамо, де св. Николай?" А мати від повіла з болючим огірченням, „Св. Николай в гарешті". Яка глибока релігійність панувала в цім убогім домашнім огнищу, що його вбогість міг описати лиш сам з роду гуцул, геніяльний Василь Стефаник.

„Несвідомі громадянського завдання свого народу, матері нераз виховують своїх дітей так, що вони є цілком нездібні до боротьби й завдань державних і національних. Вони замісць своїх дітей гартувати до життя серед найтрудніших обставин, розпіновують їх, роблять мяко-ручками, біло-ручками, панянками й паничиками. Виховують їх на таких людей, що вже не візьмуть на себе без заплати ніяких трудних громадських обовязків, будуть уникати всяких небезпек для свого марного життя й не будуть здібні до ніякої жертви. Несвідомість, це тяжкий ворог великих материнських виховних завдань. Матері, посідаючи безмежну любов до своїх дітей, колиб ще посідали високу свідомість свого завдання, то яких дітей вони виховалиб для несення й реалізовання високих ідеалів!"

Матірна Опіка в Военний Час

Коли на зборах „Форуму Бизнесових Жінок" при Краєвім Жіночім Републиканськім Клюбі в Ню Йорку порушено справу дитячої розпусности, пані А. Мейтібет, президентка жіночого відділу „Американського Легіону", подала до справи зовсім оригінальні помічення, зібрані підчас своєї довшої подорожі по краю, вчас котрої вона відвідувала специяльно военні фабрики.

„Я бачила" — говорила вона, „малі діти, що спали в замкнених автомобілях на лотах коло фабрик, призначених для паркування робітничих автомобілів .

„Я бачила, як жінки зо своїми скринками з обідом у руках всідали на омнібуси, і я дивилася за тим, що ділялося з їх дітьми, які вони лишили дома, виходя чи на роботу...

...Діти мають досить гроша, і вони грали на газардових машинках („слот машінс") або ходили до фільмових театрів, словом робили все, що їм подобалося."

Все це вона вважає ненормальними явищами. Дитячу розпусність вона вважає зовсім природним вислідом таких умовин. Діти, очевидно, тут не винуваті. Винуваті тут родичі. Тому й радить пані Мейтібет не говорити про дитячу розпусність, а про розпусність дозрілих людей.

Поки жінка оставить дитину з грішми саму або замкне її вавтомобілі під фабрикою, вона повинна передусім подумати, який вплив це буде мати на дитину, на її майбутне, на її характер, звички й нахили.

Щодо зарад на такі умовини, то пані Мейтібет мала видно кілька суґестій. Передовсім вона критикувала заряди, в тому числі навіть підприємства для будови кораблів, які, наймаючи жінок, розділяють роботу так, що жінкам приходиться працювати вечорами або ночами, коли жінки, що мають дітей, повинні бути дома. Вона критикувала взагалі наймання до роботи жінок з малими дітьми. На її думку, Америка того ще не потребує. Жінки, які виховують дітей, не повинні братися за другу роботу; взявшися за такі два великі завдання, вони мусять занедбати, принаймні одно з них, якщо не оба.

На Викладі

Для радія зладила **Ю. М. Шустакевич**).

Він: Щож нового добродійко? — кажіть.

Вона: О, у світі багато нового. Кожен день приносить нам щось нове, цікаве, страшне, тощо.

Він: Наприклад?

Вона: А ось мала я нагоду бути на лікарськім викладі.

Він: Прошу, прошу. Щож ви там почули? — розказуйте.

Вона: Аж дивно робиться, що люди бувають такі необережні. Один лікар у свойому відчиті оповідав безліч фактів, як люди нарочито або через неувагу ковтають ріжні предмети. Ось приклад: Один чоловік ковтав цвяшки, шпильки, ґузики, кісточки з мяса, тощо.

Він: Якже так, і не був хорий?

Вона: Після слів цього лікаря є такі деякі люди, що з якихось причин відчувають потребу ковтати такі річи, та якщо ті річи попадуть у жолудок, то ще пів біди, але коли застрягнуть у легенях або в горлі, тоді біда.

І ось саме одному чоловікові застрягла шрубка у легенях і коли його оперували, то її знайшли в легенях цю шрубку. А в жолудку знайшли одинайцять цвяшків, шість малих шпильок, два перстенці, чотири кводри і два центи.

Він: Гей, та це правдивий арсенал!

Вона: Виглядає, що є такі люди.

Інші знова — говорив цей лікар — ковтають випадково. Ось одна мати, повиваючи свою дитинку, якось через неувагу ковтнула шпильку, яка теж застрягла у її легенях. Певна річ, що людина мусіла через свою неувагу життям заплатити. Але ось цей самий лікар винайшов такий прилад, при помочи якого потрафлять такі річи витягнути з легенів. Лікар цей говорить, що матері найбільш винні, коли дитина проковтне шпильку, цент або ґузик. А це тому, що дитина бачить, як мати часто держить в устах шпильку, голку, ґузик і т. п. Дитина все старається наслідувати старших, а вже найперш свою маму. Тому матері повинні вистерігатись таких непрактичних учинків, через які мають опісля стільки гризоти.

Він: Це справді цікаво було слухати такий виклад. Щож більше?

Вона: Ще говорила одна лікарка, яка досліджує умові недуги. Цікаве було це, що вона, лікуючи умово недужих, сама захоріла.

Він: Як захоріла?

Вона: Прамо збожеволіла і коли перебувала у шпиталі, то весь час бойкотувала усі ліки, проганяла від себе доглядачок, лікарів, уважаючи всіх за своїх ворогів. Коли виздоровіла, то стільки затямила, що її весь час щось турбувало, якийсь страх та непевність.

Він: Чи вона дальше практикує?

Вона: Так, так. Вона казала, що у малих дітей являються часто ріжні душевні недуги. Наприклад: Дівчинка, що має 10 чи 11 років, бажає нової суконки, черевиків, тощо. Мати чи батько не можуть чи не хотять їй цього дати. Ще й насварять на неї. Та дівчинка бере собі такі справи дуже до серця. Думає, плаче, сумує і часом через таку або подібну справу така дитина дістає бажання вмерти. Це вже душевна недуга. І коли родичі не доглянуть нараз такого душевного стану своєї дитини, тоді вона попадає в розпуку і старається відібрати собі життя.

Він: Ну — добре, можливо, що таке буває, алеж яка причина такого хоробливого стану душі в такої молодої дівчинки? Чейже те, що мама не купила їй суконки або черевиків не повинно доводити аж до самогубства?

Вона: Так, тут грає ролю щось інше, а саме: слабий характер дитини, з яким вона вродилась.

Після слів цієї лікарки виходить, що — коли вагітна жінка пе такі горячі напитки як горівку, пиво і т. п., то це спричиняє затрату сили людського характеру. Тоді родяться такі слабодухи, які опісля знеохочуються будь якою невдачою в життю та тратять охоту до життя, а в кінці накладають навіть часом на себе руки. Ось тому вагітні жінки повинні вистерігатись алькоголю, а також курення папіросів, бо нікотина так само ділає на нерви як алькоголь.

Він: Так, це справді булоб добре, щоби люди, а особливо матері, були більш обзнакомлені з такими справами.

Та кінчім нашу розмову на сьогодні, а вскорі знова побачимось, то поговоримо більше.

БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ НАРІД ПІДНОСИТЬ БУНТ.

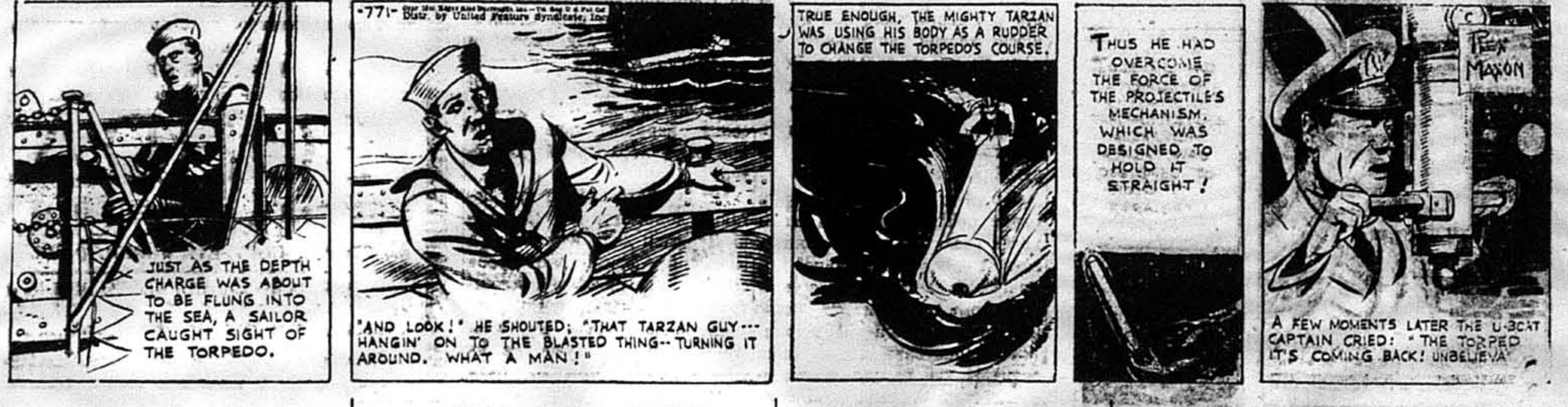
(ОНА). — Бельґійські державні кола в Лондоні подають до відома, що в Болгарії вже починаються загальні бунти. Бельґійці дуже тішаться, що націсти програли в Тунісі і ніде з цим не криються. Бельґійський нарід співчуває з Обєднаними Державами і радіє, що їм вдалося перемогти ворога і забрати його армію в полон.

Бельґійці радіють з перемоги Аліянтів в Тунісі, бо мають до того причину. Німецька окупаційна влада загострила контролю громадського й приватного життя бельґійського народу і розстрілює місячно по сто бельґійських патріотів. Чим гірше йде німцям на фронті, тим більше вони переслідують населення окупованих ними країв. Мало того. Німці почали в останних часах вивозити з Бельґії до Німеччини велике число робітників, а багато замикають в концентраційні табори і тюрми. Роблять це тому, що, здається, бояться інвазії Аліянтів. Німці підозрівають, що якби Аліянти наступали на Европу через Бельґію, то кожний бельґієць прийшов би їм на поміч. Тому власне забирають багато людей до Німеччини, або замикають їх в тюрми.

Але бельґійці зовсім цього не бояться. Саботажі так поширилися в останніх часах, що в деяких частях Бельґії залізнодорожна транспортація цілком перервалася. Члени тайних орґанізацій витягають рейки, зрізують телеґрафічні стовпи і висаджують у повтря поліцейські кватири. Жінки явно демонструють проти німецької окупаційної влади і погрожують окупантам, що їм скоро прийде кінець.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН, ч. 771. Кий обернувся кінцями.

Власне в тій хвилі, як глибинну бомбу мали викинути в море, моряк зочив торпеду.

„Дивіться!" він крикнув. „Той Тарзан... держиться хвоста цеї проклятої річи... І обертає її... Що за чоловік!"

І справді сильний Тарзан уживав свого тіла, аби кермувати торпедою так, аби вона змінила свій напрям.

Він переміг механізм торпеди, що держить її на простій дорозі. В кілька ментів пізніше капітан підземного човна крикнув: „Торпеда вертається! Це неймовірна річ!"